

AZ

ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

KOLOZSVÁRTT, 1887, ÁPRILIS 28—30 és MÁJUS 1-SŐ NAPJAIN

TARTOTT

RENDKIVÜLI

KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTÉK:

SZÁSZ GERŐ, ÉS BODOR ANTAL,

EGYHÁZK. KÖZJEGYZŐ.

TITKÁR.

KOLOZSVÁRTT.

NYOMATOTT ORMÓS FERENCZNÉL, AZ EV. REF. KOLL. BETŪIVEL.

1887.

103922

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Első ülés. 1887, április 28.

Elnök: *Br. Kemény Gábor,*
főgondnok.

Jegyző: *Szász Gerő,*
közjegyző.

Főtiszt. püspök, Szász Domokos aa.-nak buzgó, istennek segedel-
mét és áldását kérő imája után

1. Elnök aa. a közgyűlés tanácskozásait a következő és jegyző-
könyvre vétetni határozott beszéddel nyitja meg.

Tisztelt egyházkerületi közgyűlés!

Az elmúlt 1886-ik évi jun. 17-én és az arra következő napo-
kon, ugyancsak ezen nemes városban megtartott rendes egyházkerü-
leti közgyűlésünk, mikint a 38. jk. szám alatti határozatában olvas-
ható, elfogadta az indítványt, mely szerint az 1886-ik „év őszén,
alkalmas időben, rendkívüli közgyűlés lesz tartandó, melynek legfőbb
tárgya a kanonika visitáció reformjának élepebe léptetése és a kodifi-
káció munkájának a maga egészében való végrehajtása lesz.“

Eltéktelve attól, hogy az állandó igazgató-tanács az elmúlt őszt
nem tartotta arra „alkalmas idő“-nek, hogy egy rendkívüli közgyűlés
tartassék; semmi esetben sem lehetett volna egy oly rendkívüli köz-
gyűlést tartani, mely a kitűzött czélnek képes lett volna megfelelni, a
kanonika visitáció reformját keresztül vihesse, a kodifikáció még hátra
volt munkáját a maga egészében végrehajthassa. Ennél fogva, a kény-
szerűség vonzott arra, hogy belenyugodjam, hogy a múlt évi őszre
kitűzött rendkívüli közgyűlés a jelen évi tavaszra halasztassék. Re-
mélem, hogy a t. egyházkerületi közgyűlés, az előadottak alapján, a
múlt évi közgyűlés szó szerint való rendelkezésétől eltérő eljárás-
mat utólagosan jóváhagyni méltóztatik.

Idő közben, azonban, nem csak a kodifikáló bizottság végezte el
munkáját; de állandó igazgató-tanácsunk intézkedései folytán, azon
munkálat az illető testületeknek megküldetett és azok azon helyzetben
voltak, hogy magukat tájékozzák és a fontos kérdést éretten meg-
fontolván, arra vonatkozó véleményes jelentésüket, az igazg. tanács
útján, beterjeszték: ez az idő alkalmasnak látszott a rendkívüli köz-

gyűlés teendőinek elvégzésére. Es alkalmasnak látszott ezen időpont, április vége, azért is, mert egyfelől már akkor mi nálunk sem szokott zord idő, roszt utak lenni; másfelől, a nagy tavaszi munkák még nem állanak be, a mi netalán földmivelő gazdáinkat, pedig hányan vannak e közgyűlés tagjai közül, kik egyszersmind földmivelő gazdák is, megjelenésükben gátolhatták volna. És végre, alkalmasnak látszott a jelen időpont a rendkívüli közgyűlés tartására, hogy még azt is felemlitsem, azért is, mert köztudomásulag, az országgyűlés bezárása és új képviselő-választások előtt állunk; lehetett, azonban, arra számítani, hogy ez ideig még a választási mozgalmak igen nagy hullámokat nem fognak vetni, a közfigyelmet még nem foglalják le kizárólagosan. Ennél fogva, az állandó igazg. tanács beleegyezésével, elnöki tisztemnél fogva, a rendkívüli közgyűlés megnyitására a jelen napot tűztem ki.

Meg kívánom még jegyezni, hogy ezen rendkívüli kerületi közgyűlésnek, mint a múlt évi rendes közgyűlés megállapította, legfőbb tárgya a kanonika visitáció reformjának keresztül vitele és a kodifikáció még hátralevő munkájának befejezése; ettől eltekintve, azonban, e közgyűlésnek magának hivatása, munkálkodásának keretét megállapítani, annyival is inkább, mert jogalapra, hatáskörre nézve nincs különbség a rendes és rendkívüli közgyűlések között.

Ez alkalommal, még csak kevés szavam lesz.

A múlt közgyűlés óta, sokat foglalkoztatta egyházkerületünk közvéleményét a központi kezelés alatt állott földtehermentesítési kötvényeknek járadék-kötvényekké való konvertálása és sokat foglalkoztatta azon viszony, melybe az Erdélyi Magyar Közmivelődési Egylet mi velünk, egyházkerülettel, lépni kíván.

A mi az elsőt illeti, köztudomásu tény, hogy a konversio végrehajtatott; a mi pedig az új viszonyok rendezését illeti, melyek a konversio folytán állottak elő, az állandó igazgató-tanácsnak lesz szerencséje konkrét javaslatokat terjeszteni a t. közgyűlés elé. A t. közgyűlés bölcsessége fogja megállapítani azon lépéseket, melyeket tenni fogunk.

▲ mi a másodikat illeti, szintén köztudomásu tény az, hogy az Erdélyi Magyar Közmivelődési Egylet, hogy sikeresebben járhasson el feladatai megoldásában, közremunkálásunkat kérte ki. Bárki legyen is az, ki közreműködésre hív fel iskoláink, a nevelés szent ügye, egyes egyházaink, miszsióink ügyében, a melyek ügye oly szoros egybeköttetésben van közmivelődésünk és nemzetiségünk ügyeivel: szívesen kell hogy atyafias jobbnkat a közreműködésre nyujtsuk; kétszeres készséggel kell azt tenni, midőn mind megannyi hazánkfiai, a Királyhágón innen és túlról, a legkülönbözőbb állásu és hitfeleke-

zetü egyének átérezvén, mily fontossága van a nemzeti működésnek az erdélyi részekben és mily sokszoros érintkezésben áll az ev. reformált, valamint a katolikus és unitárius egyházak működése az egylet kitűzött céljaival, szólit fel a segédkez-nyújtásra. Igen természetesen, azonban, közreműködésünk csak is oly természetü lehet, mely anyaszentegyházunk és egyházkerületünk törvényes állásával, belszervezetével, autonom hatáskörével összeillik. Ezen keretben, édes örömet. Még eddig, azonban, azon viszonyt illetőleg, melybe a nevezett egylettel lépünk, véglegesen semmi sem állapított meg és a kerületi közgyűlés feladata lesz, midőn a dolgok oda érnek, a kérdést megbirálni és bölcsessége szerint dönteni.

Mult évi elnöki megnyitó beszédemben fölvettem a kérdést, hogy az átalakulásoknak ezen fontos és fölötte kényes korszakában kimutatható-e anyaszentegyházunk belszervezetének és közigazgatásának javulása? A határozott válaszszal, tekintve az új intézmények életbe léptetésének rövid idejét, az átmeneti kort, adós maradtam. Mondottam, azonban, már akkor, hogy „sokfelé látjuk egyházunkat az elhagyatottság állapotából kiemelkedni, vallásunk hiveiben a hitbuzgóságot megszilárdulva, az áldozatkészséget fokozva, az egyházközségekben régebben dült meghasonlást enyészöben, iskoláinkban a valódi tudomány világa terjed. Köszönet mindezekért azoknak, kik kicsinyek, vagy nagyok, inkább, vagy kevésbé hivatottak, hitbuzgó magánosok, vagy kötelességeiket átértő köztisztviselőink, tevékeny részt vettek és vesznek azokban.“ Igy szóltam akkor. Ismételhetem azon alkalommal kimondott elismerésemet ezúttal is. Megerősödöm, azonban, mindinkább azon meggyőződésemben, hogy az intézményeknél, habár azok minősége is igen fontos, még nagyobb súlylyal bir az emberek erkölcsi értéke. Az angol közmondás jut eszembe, mely szerint nem annyira rendszabályok kellenek, mint férfiak (not measures, but men.) És engedtessek meg nekem, hogy ez alkalommal és ezen helyről megnevezve, kifejezzem elismerésemet tisztelt főgondnok-társam és barátom, főtisztelteü Szász Domokos ur iránt, ki fáradságot nem ismerő buzgósággal hirdeti egyfelől az ige malasztját és működik, másfelől, egyházi közigazgatásunk emelésén. És a kinek rövid hivataloskodása alatt már is sikerült nem egy jelentékeny eredmény babérját nyerni el.

Ezek után, a közgyűlést megnyitom.

2. Olvastatik az egyházkerületi közgyűlés megalakulására vonatkozó és az állandó igazgató-tanács által egybeállított következő

N é v s o r.

I. Egyházkerületi főgondnokok.

- *Br. Kemény Gábor.
Tisza László.
- Gr. Bánffy Miklós.
- *Br. Bánffy Dezső.
- * Lészay Ferencz.
- * Szász Domokos, püspök.

II. Tiszteletbeli tag.

Kovács Sándor.

III. Az igazgató tanács tagjai.

- * Szász Gerő, közjegyző.
- * Benkő János, közügyigazgató.
- * Bihary Sándor, igazg. tanácsos.
- * Domokos Antal, igazg. tan.
- * Gyarmathy Miklós, " "
- *Dr. Jenei Viktor, " "
- *Dr. Kolozsvári Sándor, " "
- * Parádi Kálmán, " "
- és tanügyi előadó.
- Dr. Kovács Ödön " "
- *Dr. Szász Béla, " "
- * Székely János, " "
- * Nagy László, " "
- * Bodor Antal, titkár.
- * Deák József, pénztáros.
- * Szabó Ádám, számvevő.
- * Balogh György, ügyvéd.

IV. Egyházmegyei gondnokok, esperesek, jegyzők és képviselők.

1. Hunyad-Zarándi egyh.-megyéből.

- Gr. Kun Kocsárd, főgondnok.
- Pogány György, "
- * Pogány Károly, aligondnok.
- László Ignác "
- Barcsay Béla "
- * Bartha Lajos, esperes.

- * Jánó Albert, jegyző.
- *Gr. Kun Géza, képviselő.
- Réthy Lajos, "

2. Gyulafehérvári egyházmegyéből.

- *Br. Kemény Kálmán, főgondnok.
- Zeyk Gábor, "
- Zeyk Kálmán, aligondnok.
- Br. Kemény László, aligondnok.
- * Tókos Sándor, esperes.
- * Elekes Viktor, jegyző.
- Köblös Miklós, képviselő.
- Zeyk Dániel, "

3. Nagy-Enyedi egyh.-megyéből.

- Tisza László, főgondnok. l. f.
- Pogány György, " l. f.
- Gr. Thoroczkay Miklós, aligondnok.
- Szentpáli Ignác, "
- * Hegedüs Lajos, esperes.
- * Sándor János, jegyző.
- * Barabás József, képviselő.
- Domokos Antal, "
- Kovács Gyula, "
- Szilágyi Farkas "
- Török Dániel, "

4. Kolozsvári egyházmegyéből.

- *Gr. Bánffy Béla, főgondnok.
- Dr. Kolozsvári Sándor, aligond. l. f.
- Dr. Jeney Viktor, aligondnok. l. f.
- Szász Gerő, esperes. l. f.
- * Baló Sándor, jegyző.
- * Benedek József, képviselő.
- * Inczedy Sámuel, "
- *Dr. Szabó Károly, "

5. Kolozs-Kalotai egyházmegyéből.

- Gr. Csáky György, főgondnok.
- Lészay Ferencz " l. f.

Lészay Lajos,
 * Gyarmathy Zsigmond, algondn.
 * Szakács István, esperes.
 * Ignác Károly, jegyző.
 Barcsay Domokos, képviselő.
 * Deésy Gyula, "
 Lészay Gyula, "
 * Sárkány Ferencz, "
 * Viski Zsigmond, "
 Zeyk Károly, "

6. Szilágy-Szolnoki egyh.-megyéből.

*Br. Györffy Lajos, főgondnok.
 *Br. Bánffy György, "
 Br. Wesselényi Miklós, algondn.
 * Gencsy Sándor, "
 Szikszay Lajos.
 * Nagy László, esperes.
 * Surányi Gyula, jegyző.
 * Bakcsi Sándor, képviselő.
 * Benkő Lajos, "
 * Dénes Lajos, "
 *Id. Dombi Lajos, "
 *Ifj. Dombi Lajos, "
 Kerekes József "
 * Magyarósi István, "
 Mezey Albert, "
 Szathmáry Dániel, "
 * Viski Pál, "
 * Kovács Lajos, "

7. Deési egyházmegyéből.

Br. Bánffy Dániel, főgondnok.
 * Róth Pál, algondnok.
 *Br. Bánffy Ernő. "
 * Simó Lajos, "
 * Nagy Lajos, esperes.
 * Pap István, jegyző.
 Miklósi József, képviselő.
 * Szacsvay Sándor, "
 * Sombory Lajos, "

8. Széki egyházmegyéből.

Gr. Vass Albert, főgondnok.
 Br. Bánffy Dezső, főgondnok. I. f.
 Br. Inczedy Zsigmond, algondn.
 Gr. Vass Ádám, "
 * Somkerek Miklós, esperes.
 * Péter Antal, jegyző.
 *Gr. Bethlen Pál, képviselő.
 Boros József, "
 * Gyárfás Albert, "
 * Pergő Márton "
 Schilling Rudolf "

9. Nagy-Sajói egyházmegyéből.

Id. gr. Bethlen Sándor, főgondnok.
 Cserényi Dániel "
 Gr. Bethlen Béla, algondnok.
 Fejérváry Károly, "
 * Vályi Elek, esperes.
 * Muzsnai K. Károly, jegyző.
 Szeremley Lajos, képviselő.
 *Dr. Vályi Gyula, "

10. Görgényi egyházmegyéből.

Gyárfás Domokos, főgondn.
 Horváth Mihály "
 Br. Kemény Kálmán, algondn. I. f.
 Deésy Sándor, "
 Éltető Albert, "
 * Benkő János, esperes.
 Szabó József, jegyző.
 * Bod Sándor, képviselő.
 Erce Miklós, "
 Gyárfás Benedek, "
 Br. Kemény György "
 Id. gr. Teleki Domokos "

11. Marosi egyházmegyéből.

Nagy Sámuel, főgondnok.
 Br. Bánffy Zoltán, "
 Ilyés Károly, algondnok.

- Dósa Elek, algondnok.
 * Rákosi Lajos, esperes.
 * Vass Tamás, jegyző.
 * Deák Lajos, képviselő.
 Id. Erdélyi Sámuel, „
 Gönczy János, „
 Kövér András, „
 Madaras János, „
 Nagy Pál, „
 Ravasz János, „
 * Simó Géza, „
 * Szász Károly, „

12. Küküllői egyházmegyéből.

- Szilvásy Sándor, főgondnok.
 Kinizsy Mihály, „
 Vita Sándor, algondnok.
 * Kispál Sándor, „
 * Kabós Ferencz, „
 * Kovács Elek, esperes.
 * Nagy Domokos, jegyző.
 * Barthalus Sámuel, képviselő.
 * Erősdy Pál, „
 Nagy János, „
 Sámuel József, „
 Dr. Ujvárosy Gábor, „

13. Nagy-Szebeni egyházmegyéből.

- Br. Bánffy Jenő, főgondnok.
 Timár Károly, „
 Kiss Károly, algondnok.
 Szalánczy Lőrincz, „
 * Kelecsényi Károly, esperes.
 * Putnoki Lajos, jegyző.
 Sylvester Domokos, képviselő. *
 * Borosnyai Béla, „

14. Udvarhelyi egyházmegyéből.

- Gyárfás Domokos, főgondn. l. f.
 Br. Kemény Béla, „
 Mihály Pál, algondnok.
 Gr. Haller János, „ *

- * Solymosy István, esperes.
 * Dáné Mózes, jegyző.
 Apáthy Péter, képviselő.
 * Beke Dénes, „
 *Dr. Felméri Lajos, „
 Gyárfás Endre, „
 * Györke János, „
 Kádár Domokos „
 * Kelemen János, „
 Szentgyörgyi Mózes „

15. Erdővidéki egyházmegyéből.

- Székely Gergely, főgondnok.
 * Lázár Mihály, „
 Lányi Sándor, algondnok.
 Bartha Sándor, „
 * Zajzon Mihály, esperes.
 * Révay Pál, jegyző.
 Nagy Lajos, képviselő.
 Zathureczky Gyula, képviselő.

16. Sepsii egyházmegyéből.

- Székely Gergely, főgondnok. l. f.
 * Lázár Mihály, „ l. f.
 Ujvárosi József, algondnok.
 Sylvester Dávid, „
 * Csiszér Gábor, esperes.
 * Nagy Sándor, jegyző.
 Imreh Albert, képviselő.
 Kis Albert, „
 Pünkösti Ferencz, „
 Szász Károly, „
 Tóth Zsigmond, „
 * Ősz Salamon, „
 Császár Bálint, „

17. Orbai egyházmegyéből.

- Székely Gergely, főgondn. l. f.
 Lázár Mihály, „ l. f.
 Donáth József, algondnok.
 Horváth László, „
 * Péter Károly, esperes.

- * Földes György, jegyző.
- Gr. Bánffy György, képviselő. l. f.
- * Bodor János, "
- Kovács Albert, "
- Molnár Károly, "

18. Kézdivi egyházközségből.

- Székely Gergely, főgondn. l. f.
- Lázár Mihály, " l. f.
- Kovács István, algondnok.
- Bodor Zsigmond, "
- * Szini János, esperes.
- * Borbáth Pál, jegyző.
- Bathó János, képviselő.
- Domokos Albert, képviselő.
- Kovács Károly "
- * Székely János. "

V. Püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségek gondnokai és képviselői.

a) A m.-vásárhelyi egyházközségből.

- Nagy Sámuel, főgondnok.
- Ajtay Gyula, képviselő.
- * Vályi Károly, "

b) A fogarasi egyházközségből.

- Gr. Bethlen Gábor, főgondnok.
- * Pánczél Károly, képviselő.

c) A deési egyházközségből.

- * Szarvady Pál, főgondnok.

d) A sz.-udvarhelyi egyházközségből.

- Kassai Ignác, főgondnok.

e) A s.-szt.-györgyi egyházközségből.

- * Kőkösy Endre, főgondnok.

f) A k.-vásárhelyi egyházközségből.

- Kovács Áron, főgondnok.

g) A n.-enyedi egyházközségből.

- Gáspár János, főgondnok.

h) Ilyefalvi egyházközségből.

- Pál István.

i) Bukaresti egyházközségből.

- Salamon János, főgondnok.
- Barthalus János, képviselő.

VI. Tanodák gondnokai és tanárai.

1. A nagy-enyedi kollegiumtól.

- Zeyk József, főgondnok.
- Gr. Bethlen Géza, "
- Csathó János, algondnok.
- * Elekes Károly, tanár.
- Garda József, "
- * Hegedüs János "
- Herepei Károly "
- * Keresztes József, "
- Dr. Kovács Ödön, " l. f.
- * Makkay Domokos "
- Nagy Lajos, "
- * Székely Ferencz, "
- Szilágyi Gyula, "
- * Váró Ferencz, "

2. A kolozsvári kollegiumtól.

- Lészay Ferencz, főgondnok. l. f.
- Gyarmathy Miklós, algondn. l. f.
- * Veres Ákos, algondnok.
- * Geréb Márton, tanár.
- * Parádi Kálmán, " l. f.
- * Szabó Sámuel, "
- * Szathmári Ákos, "
- * Dr. Török István, "
- * Dr. Sárkány Lajos, "
- * Dr. Csernátoni Gyula, "

3. A m.-vásárhelyi kollegiumtól.

- Br. Kemény Domokos, főgondn. l. f.

Br. Bánffy Zoltán, főgondnok. l. f. *	Lőrinczy György, algondnok.
Ilyés Károly, algondnok. l. f. *	Baczó Gábor, tanár.
Dózsa Elek, " l. f.	Kerekes Sándor, "
Bedőházy János, tanár. *	Berényi János, "
Bihary Sándor, " l. f. *	Somogyi Jenő, "
* Demeter Károly, "	
Horváth Gáspár, "	6. <i>A szászvárosi kollegiumtól.</i>
Horváth József, "	Gr. Kun Kocsárd, főgondnok. l. f.
Konez József, "	Gr. Kun Géza, " l. f.
* Lakatos Sámuel " *	Gr. Kun István, "
* Páll Károly, " *	Dr. Lészay László, algondnok.
4. <i>A sz.-udvarhelyi kollegiumtól.</i>	Bágya Zsigmond, "
Gyárfás Domokos, főgondn. l. f.	Deák Gerő, tanár.
Nagy Lajos, " l. f. *	Dósa Dénes, "
Sebesy Ákos, algondnok. *	Sándor János, "
Gr. Haller János, "	Simon Ferencz "
* Bod Károly, tanár.	Vitus Lajos, "
Félegyházi Antal, tanár.	7. <i>A sepsi-szt.-györgyi kollegiumtól.</i>
Gönczi Lajos, "	Székely Gergely, főgondnok. l. f.
* Solymosi Endre, " *	Donáth József, " l. f.
* Szakács Mózes, " *	Lázár Mihály, algondnok. l. f.
5. <i>A zilahi kollegiumtól.</i>	Réz Farkas, "
Id. br. Wesselényi Ferencz, főgond.	Dr. Bodor Tivadar, "
Br. Wesselényi Miklós, főgondn. *	Révay Lajos, "
Kaizler Imre, algondnok. *	Benke István, tanár.
	Bodor Domokos, "

A *-gal jelöltek a közgyűlésen jelen voltak.

A megjelent tagok számából kitűnően, hogy a közgyűlés határozat-képes, elnök aa. a szervezeti törvény 4-ik fejezete értelmében, gyűlésünket megalakultnak jelenti ki.

3. Elnök aa. előadja, hogy Pogány György aa. előszóval; Gáspár János aa. irásosan; Székely Gergely aa. betegség okán jelenti, hogy e közgyűlésen meg nem jelenhetnek. Továbbá, a görgényi egyházmegye tanácsa kéri, hogy a gyöngélnedő rendes jegyző — Szabó József helyett, aljegyző Henter Pál aa. tekintessék a közgyűlés tagjának.

Közgyűlésünk által a Pogány György, Gáspár János és Székely Gergely aaira vonatkozó jelentés részvételtjes tudomásul vétetik. A görgényi egyházmegye tanácsának kérése értelmében pedig a Szabó József jegyző aa. helyett ajánlott Henter Pál, aljegyző, aa., a közgyűlés tagjának elismertetik.

4. Elnök aa. e közgyűlésünk tartamára segédjegyzőkül felkéri: Péter Antal, Elekes Viktor, Lakatos Sámuel és dr. Csernátoni Gyula aait.

Közgyűlésünk, nevezett aait, e gyűlésünk tartamára, segédjegyzőkül kinevezi.

5. Igazolás rendjén jelentetik, hogy sepsii egyházmegyénkben jegyzőnek megválasztott Nagy Sándor, orbai egyházmegyénkben ugyancsak jegyzőnek megválasztott Földes György aa.

Közgyűlésünk színe előtt az esküt leteszik nevezett jegyző aai; és ünnepélyesen fogadják, hogy a nekik adott talentumokkal szolgálni fogják úgy egyházmegyéjük, mint anyaszentegyházunk javát, előmenetelét. Istennek áldása legyen fogadásukon.

6. Igazolás rendjén jelenti az igazgató-tanács, hogy

a) a dézsi egyházmegyében, algondnok, br. Bánffy Ernő aa. lemondván, az üresedésbe jött állásra megválasztott Zsombori Lajos, aa;

b) a széki egyházmegyében, Somkerek Miklós aa. esperessé választatván, helyette az egyházkerületi képviselői állásra megválasztott, gr. Bethlen Pál, aa;

c) a széki egyházmegyében jegyzőnek megválasztott Péter Antal helyébe egyházkerületi képviselőnek megválasztott Gyárfás Albert, aa;

d) szebeni egyházmegyénkben Szalánczi Lőrincz lemondása következtében megüresedett egyházkerületi képviselői állásra megválasztott Borosnyai Béla, aa;

e) sepsii egyházmegyénkben az elhalt Fejes Károly helyébe egyházkerületi képviselőnek megválasztott Ósz Salamon, aa;

f) sepsii egyházmegyénkben a jegyzőnek megválasztott Nagy Sándor helyébe egyházkerületi képviselőnek megválasztott Császár Bálint, aa;

g) Szilágy-Szólnoki egyházmegyénkben, Dulka Elek aa. lemondván, egyházkerületi képviselőnek megválasztott Kovács Lajos, megyei főjegyző, aa.

Egyházkerületi közgyűlésünk megválasztott aait. igazolt képviselőknak tekinti, és óhajtja, hogy sokszor tapasztalt buzgóságukkal, és bebizonyított erőikkel munkálkodjanak anyaszentegyházunk felvirágoztatásán. Istennek áldása legyen munkájukon!

7. Olvastatik az állandó igazgató-tanácsnak a munka-rendre vonatkozó előterjesztése.

Közgyűlésünk tudomásul veszi és a tárgysorozat rendjén tárgyalni fogja.

8. Elnök aa. előadja, hogy a kodifikáczióon kívül más fontos, sőt majdnem elodázhatatlan kérdések is levén még napirenden, kérdést intéz: kívánja-e közgyűlésünk ezeket tárgyalni?

Határozat képpen kimondatik, hogy mindezek tárgyalandók lesznek és a sorrend szerint felveendőök.

9. Elnök aanak a házszabályok d) pontja értelmében tett ajánlatára közgyűlésünk kinevezi:

a) Indítványok átvizsgálására és véleményes jelentés-tételre: Nagy Lajos, egyházmegyei főgondnok, Csiszér Gábor, esperes és igazg. tanácsos, Szász Béla, aait.

b) A kérvények megvizsgálására: Solymosi István, esperes, Bihari Sándor, tanár, Deák Lajos, képviselő és Bartha Lajos, esperes, aait.

c) A sérelmi ügyek átvizsgálására: Veres Ákos, főgondnok, Nagy László és Szini János, esperes, aait.

d) Lehető feliratok és fölterjesztések szerkesztésére: Pogány Károly, gondnok, Váró Ferencz, tanár és Surányi Gyula, jegyző, aait.

10. Tárgysorozat rendjén következett a kodifikáció. Azonban, előbb elvitatik az állandó igazg.-tanácsnak az 1885-ik évi rendkívüli közgyűlés 20. sz. alatt végzése következtében benyújtott előterjesztése, mely szerint az egyházmegyei jegyzőknek az egyházkerületi közgyűlésből való kihagyását nem tartja ez idők szerint sem opportunusnak, sem szükségesnek, miután ez alkotmány-változtatást foglalna magában.

Közgyűlésünk az igazg.-tanács véleményét magáévá teszi és határozatilag kimondja, hogy az egyházmegyei jegyzők az egyházkerületi közgyűlésnek ezután is tagjai maradnak.

11. Tárgyalásra kitűzetvén a kodifikáló bizottságnak 1885. szeptember 23-án félbemaradt javaslata: olvastatik az „Első Rész“ „Negyedik Fejezet“ „Az Egyházkerületről“ 94. §.

Változatlanul elfogadtatik.

12. Olvastatik a 95. §. melyben az e) pont helyett teendő: „a collegyumok rendes tanárai“; az f) pontnál beveendő „és jegyzői;“ a h) pontnál a szöveg kiegészítendő következőleg: „mely jogot azonban csak azon egyházmegyék gyakorolhatják, a melyekben legalább 5—öt felekezeti iskola áll fenn.“

E szerint, közgyűlésünk, az 1885. rendkívüli közgyűlés 37. sz. alatt kelt határozatára való tekintettel a 95. §. alábbi alpontjait a következő szövegezéssel állapítja meg.

d) Az egyházmegyék és collegyumok gondnokai; ezek közül azonban egy-egy helyről négynél többen nem lehetnek

a közgyűlés tagjai; valamint a püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségeknek egy-egy főgondnoka.

e) A collegyumok rendes tanárai.

f) Az egyházmegyék esperesei és jegyzői, vagy igazolt helyetteseik.

h) A néptanítóknak minden egyházmegyéből egy-egy általuk, titkos szavazás útján, választott képviselője, mely jogot azonban csak azon egyházmegyék gyakorolhatják, a melyekben legalább 5—öt felekezeti iskola áll fenn.

13. Olvastatik a 96. §.

Változatlanul elfogadtatik.

14. Olvastatik a 97. §.

Közgyűlésünk a „köz ponti“ szó kihagyásával, e §. a következőleg fogadja el. „Az egyházkerületi közgyűlés évenként legalább egyszer, a szükséghez és körülményekhez képest azonban többször is, rendszerint Kolozsvártt, tartatik; de ha az egyházkerületi közgyűlés célszerűnek és kivihetőnek tartja, a gyűlés megtartására időnkint más helyet is jelölhet ki.“

15. Olvastatik a 98. §.

Közgyűlésünk ama változtatással fogadja el, hogy utolsó előtti sorában „legfontosabb“ helyett „fontosabb“ teendő. Lesz tehát a 98. §.

„A közgyűlés határidejét, mely ez idő szerint a pünköst utáni első csütörtök, időrül időre a megelőző gyűlés határozza meg, s a mennyiben az nem történnék, a rendszerinti időre összehívja a világi egyházkerületi főgondnokok közül a hivatal szerint legidősebb, ennek akadályoztatása esetén, a hivatali idősbőség szerint utána következő világi főgondnok. A meghívásnak rendes körülmények között legalább egy hónappal a közgyűlés kezdete előtt meg kell történni. A közgyűlés „fontosabb“ tárgyai a meghívó levélben megjelölendők.“

16. Olvastatik a javaslat 99. §. melynél a következő indítvány adatik be: „Rendkívüli közgyűlésen azonban, érdemlegesen csak a meghívóhan jelzett tárgyak intézhetők el.“

Közgyűlésünk, beható tárgyalás után, mely eszmei tartalmával mindvégig lekötötte a figyelmet, a 99. §. változatlanul fogadja el.

17. Olvastatnak a javaslat 100. 101. 102 és 103. §. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

18. Olvassatik a 104. §. melynél a következő indítvány adatik be: „A házszabályok módosítása mindig csak a következő gyűlésen kezdve lépnek hatályba“ és végszavai kihagyandók.

Közgyűlésünk, az indítvány mellőzésével, e cikket a következőleg fogadja el: „Az egyházkerületi közgyűlésen érvényes határozat hozatalára, legalább 50 tagnak jelenléte kívántatik.“

19. Olvassatik a 105. §. melynek f) pontjához teendő „elnök-helyettesnek és egyet“ tanügyi előadónak, sat.

Közgyűlésünk határozata szerint, lesz tehát a 105. §. f) pontjának szövege ekkint: „Választja minden kijelölés nélkül az egyházkerületi főgondnokokat, a püspököt, a közjegyzőt, a közügyigazgatót, az állandó igazgató-tanács tagjait (közülök egyet elnök-helyettesnek és egyet tanügyi előadónak — sat. sat.

20. Olvassatik a 106. §. melynek végére teendő a 104. §-nál kimaradt (Lásd, a Függelékben.)

E szerint e cikk lesz: „Az egyházkerületi közgyűlés maga állapítja meg tanácskozási szabályait és ügyrendjét, azonban az, vagy a rajta tett változtatás, mindig csak a következő gyűlésre érvényes. (Lásd, a Függelékben.)

21. Olvassatnak a 107. 108 és 109. §. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

22. Olvassatik az „Ötödik Fejezet.“ „Egyetemes convent,“ a 110. cikktől a 121-ig, és a „Hatodik Fejezet.“ „A Zsinatról,“ a 122. cikktől 145-ig.

E fejezetek és cikkek az egyetemes zsinati törvények illető cikkelyeivel azonosak lévén: közgyűlésünk változatlanul becikkelyezi.

23. Olvassatik a javaslat „Második Rész,“ „Az egyházi tisztségviselőkről és egyes egyháztagokról.“ „Első Fejezet.“ „A lelkipásztorokról“ a 146. 147. 148 és 149. §. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

24. Olvassatik a 150. §. A) „A lelkipásztor hivatalos teendői,“ melynek 3-ik pontja utolsó sorához teendő „és a népiskolai hitsorsos növendékeknek vallás-tanítása.“

Elfogadtatik és a 150. §. 3. pontjának utolsó alineája lesz ekkint: „Az iskolákra való felvigyázás és a népiskolai hitsorsos növendékeknek vallás-tanítása.“

25. Olvassatnak a 151. 152. 153 és 154. §. §.

Közgyűlésünk változatlanul elfogadja.

26. Kapcsolatosan a 154. cikkelylyel, mely arról intézkedik, hogy a lelkipásztorokon kívül, a hittanszaki folyamán levő tanulóknak ünnepkövetség alkalmával és más időben is megengedhető, hogy az istenitiszteletet végezhesék, de más szakiskolák növendékei az egyházi szószékre teljességgel nem bocsáthatók: fölmerült a kérdés és a méltó aggodalom, hogy collegyumaink érettebb növendékei, kik eddig ugy nevezett legatiokba voltak bocsáthatók, a törvények szigorú megtartása által oly tetemes járadalomtól fognak elesni, melytől igen soknak egész collegyumi existenciája és így egész életének sorsa, jövője függött. E kérdés, minden kétségen kívül, komoly megfontolást és hosszabb tanulmányozást követel, hogy vagy a legatioba-bocsáthatás fentartassék, öszhangba hozatván a cultus magas színvonalával; vagy, nem volna-e pótolható más forrásból a növendékeknek e számot tevő javadalma? Főtiszt. püspök aa. indítványozza, hogy e kérdés hagyassék ez alkalommal függőben és egyszersmind bizassék meg az igazg.-tanács, hogy tegye e dolgot tanulmánya tárgyává; találjon módot: hogyan volna megoldható ugy, hogy a törvény is tiszteletben tartassék, és collegyumaink növendékeinek e javadalma se vonassék el.

Közgyűlésünk, főtiszt. püspök aa. indítványát határozattá emeli; megbizsa az igazgató-tanácsot, hogy e fontos kérdést tanulmányozván, a maga idejében terjeszsze elő javaslatát.

27. Olvasatnak a 155 — 183 §. §.

Változatlanul elfogadtatván, becikkelyezetteknek tekintendők.

Ezzel az ülés $\frac{1}{2}$ óraker bezáratott.

Második ülés. 1887, ápril. 29. d. e.

Elnök: *br. Kemény Gábor*,
főgondnok.

Jegyző: *Bodor Antal*,
titkár.

28. A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítettik.

29. Hegedüs Lajos, esperes aa. hivatkozással egyházi törvényeinknek a zsinati törvényekkel öszhangzatba hozatalát tárgyazólag a mult gyűlésen 13. sz. a. kelt határozattal az enyedi egyházmegyéből küldendő egyházkerületi közgyűlési képviselőinek száma négyben állapítatott meg; holott az 1884. évi egyházkerületi közgyűlés 67. jkvi sz. a. kelt határozattal kimondatott, hogy az egyházmegye népességének arányában a képviselők száma ötre emeltetik fel: kéri ezen valószínűleg csak tollhibából származó számtétel kiigazítását.

Közgyűlésünk az egyházmegyék részéről küldendő egyházkerületi képviselők számát az egyházmegyék népességének arányában állapítván meg, a mennyiben azon egyházmegye, a múlt ülés 13. sz. a. kelt határozatban feltüntetett számnál több képviselő küldésre érzi magát jogosítottnak, a jelen választási cyklus leteltével, folyamodjék a közgyűléshez a lakosság számának arányában való képviseltetése végett.

30. Elnök aa. bemutatja az időközben hozzá beérkezett beadványokat u. m.

a) Mezei Albert képviselő jelentését, melyben tudatja, hogy családi körülményei, s hivatalos elfoglaltsága miatt a jelen közgyűlésen részt nem vehet.

Sajnálattal tudomásul vétetik

b) A görgényi egyházmegye közgyűlésének kérését, melyben annak kimondásáért folyamodik, miszerint az oly papok is kötelesek az első évben félfizetéssel szolgálni, a kik özvegy-árvai képével nem terhelt papi állomást foglaltak el.

Áttétetik a kérvényi bizottsághoz.

c) A küküllői egyházmegye indítványát, melyben az erdőtörvény egy szakaszának megváltoztatásáért a képviselőházhoz felterjesztés intézését hozza javaslatba.

Áttétetik az indítványi bizottsághoz.

d) A küküllői egyházmegyének indítványát, melyben az egyházkerületi pénztárnoknak az iránt való utasítását javasolja, hogy a központi pénztárból jogosultakat illető összegek ne esperesi úton, hanem közvetlenül küldessenek meg.

Áttétetik az indítványi bizottsághoz.

31. Napirenden folytatólag tárgyalatott egyházi törvényeinknek a zsinati törvényekkel összhangzatba hozatalát tárgyazó munkálatnak II-ik fejezete, mely szól az esperesekről: olvastatván e javaslat 184. 185. 186 és 187. §-ai.

Közgyűlésünk által változtatlanul elfogadtatnak.

32. Olvastatik az állandó igazgató-tanácsnak az egyházmegyei visitatio kérdőpontjainak és ezzel kapcsolatosan a javaslat több pontjának a múlt évi egyházkerületi közgyűlés 37. jkvi sz. a. megállapított elvi határozatainak megfelelő módosítását tárgyazó előterjesztése, melyben jelenti, hogy idézett közgyűlési sz. a. kelt utasítás értelmében a kodifikáló bizottság kidolgozván az egyházmegyei visitatio módosítását tárgyazó tervezetét, közölte azt nyilatkozattétel végett az egyházmegyékkel és a beadott vélemények tekintetbe vétele mellett, megállapította az igazgató-tanács a közgyűlési tagok között kiosztott

javaslatát. Felfeji továbbá, hogy szükségesnek látta a hivatolt közgyűlési szám alatt kelt elvi határozatnak az 1885. évi rendkívüli közgyűlés által alkotott törvények némely pontjának öszhangzatba hozatalára, valamint az alapjavaslat több pontjának kiegészítésére is kiterjeszkedni; ezekre vonatkozó módosításait szövegezve benyújtja.

Az igazgató-tanács előterjesztése általánosságban tárgyalás alá vétetvén, annak folyama alatt Sándor János aa. beadja e következő indítványt: Mondja ki az egyházkerületi közgyűlés, hogy az esperesi és számvévői felelősség érdekében, az egyházközségek szellemi, erkölcsi és anyagi állapotának alaposabb, közvetlenebb, tárgyilagosabb tudomásul vétele tekintetéből, az egyházmegyei vizsgálatot nemcsak az esperes, hanem az esperes, jegyző és számvévő által kívánja végrehajtatni, az 1885. évi egyházi törvényjavaslat 188. §. értelmében. Elnök afa tisztéből folyó kötelességéhez képest kijelenti, hogy a főt. egyházkerületi közgyűlés 37 jknyvi szám alatt elvileg már határozván, az egyházmegyei vizsgálatnak mily értelemben való módosítása felett, mely a benyújtott pótjavaslat szerkesztésénél szem előtt tartatott, mihez képest Sándor János afa által beadott indítvány elfogadása ellenében fogna állani a rendes közgyűlés már meghozott határozatával. Deák Lajos képviselő aa. indítványt teszi: Sándor János aa. indítványa felett napirendre térést javasolván.

Beható tanácskozás után, elnök aa. felteszi a kérdést, hogy Sándor János aa. indítványa felett napirendre kíván-e térni a közgyűlés: igen-e, vagy nem?

Elnök aa. szavazás eredményül kijelenti, hogy közgyűlésünk, Sándor János aa. indítványa felett napirendre tér.

33. Olvassatik a kodifikáló bizottságnak az 1886. évi egyházkerületi közgyűlés 37. jkvi sz. a. kelt határozata értelmében beadott, s az igazgató-tanács módosítványaival kiegészített munkálata. A 188. 189. 190. pontjait

Közgyűlésünk változatlanul elfogadja.

34. Olvassatik az esperesi vizsgálat kérdőpontjait tárgyzó javaslat 191. cikke.

Közgyűlésünk 1—11. kérdőpontokat változatlanul elfogadja.

35. Olvassatik a 12. kérdőpont.

Közgyűlésünk ezen pontot, negyedik szava után ezen szónak beszúrását határozván el: „elő“, következő szö-

vegen állapítja meg: „A konfirmációhoz kellőleg készítettnek-e elő a növendékek és a legutóbbi alkalommal konfirmáltak között hány nem tudott olvasni és írni? Mily időközben történik konfirmálás és a növendékeket ki készíti elő?”

36. Olvastatik a 13—21. kérdőpontok.

Közgyűlésünk a 13-tól 21-ig kérdőpontokat változatlanul elfogadja.

37. Olvastatik a 22-ik kérdőpont, melynek elejére azon kérdés bevezetése hozatván indítványba: „megtartatik-e a törvény-szabta legkevesebb 8 hónapi oktatás?”

Közgyűlésünk a 22-ik kérdőpontot a következőleg állapítja meg: „Megtartatott-e a törvény-szabta legkevesebb 8 hónapi oktatás? Tartatik-e közvizsga? Mikor és általán minő eredményel?”

38. Olvastatik a 23-ik kérdőpont.

Közgyűlésünk változatlanul elfogadja.

39. Olvastatik a 24-ik kérdőpont, melynek ezen harmadik szava helyett „mi” ezen szó „milyen” betétele javasoltatván,

Közgyűlésünk a 24-ik pontot a következőleg állapítja meg: „Az iskola milyen karban van általánosságban: szellemileg és anyagilag? Nem történtek-e annak ügyeiben illetéktelen beavatkozások?”

40. Olvastatik 25-től 43. kérdőpont.

Közgyűlésünk 25 től 43-ig a kérdőpontokat változatlanul elfogadja.

41. Olvastatik a 44-ik kérdőpont, melynek harmadik sorából ezen két szónak: „Közgyűlés által” való kihagyása és a negyedik sorban: „ugyanazon” szó előtt ezen szavak beigtatása: „Közgyűlése által való helyben hagyása” hozatván javaslatba,

Közgyűlésünk a 44-ik kérdőpontot a következő szövegezéssel állapítja meg: „Nyilvántartásban vannak-e az egyházak számadásai és minden év január hó végéig megtörtént-e az előző év számadásainak első fokú megvizsgálása és közgyűlése által való helyben hagyása, ugyanazon év febr. hó 15-re másodfokú megvizsgálás végett az egyházmegyei tanácsához való felterjesztése.”

42. Olvastatik a 45-ik kérdőpont.

Közgyűlésünk a 45-ik kérdőpontot változatlan elfogadja.

43. Olvastatik a 46-ik kérdőpont. Beható tárgyalás folyamán azon indítvány tétetvén, hogy a vizsgálatot telyesítő a kérdőpontok ellátása után a presbyteri gyűlésen tegye fel a kérdést: „megvan-e az egyházközségben a hivek, presbyterek és egyházi tisztviselők között a keresztyéni béke?”

Közgyűlésünk a 46-ik kérdőpont kihagyását és folyó számmal ellátandó ezen új czikk felvételét mondja ki, hogy „A vizsgálatot teljesítő, a kérdőpontok ellátása után, a presbyteri gyűlésben felteszi a kérdést: megvan-e az egyházközségben a hivek, presbyterek és egyházi tisztviselők között a keresztyéni béke?”

44. Olvastatik a pótjavaslat 193. czikke, melynek 5-ik sorában ezen szó után: pénzár,“ még ezen két szónak „pénztári napló“ bevezetése hozatván javaslatba,

Közgyűlésünk a javaslat 193. cikkét a következő szövegezzel állapítja meg: „Az esperesi látogatás az egyházközségi mindennemű számadások felett az örökösést csak annyiban teljesíti, a mennyiben az egyházközségi és egyházmegye előző évről teljesített számadás vizsgálata végeredményeit a valóság tényeivel: pénzár, pénztári napló, az érték-papírok, stb.

45. Olvastatik a pótjavaslat 194. illetve, 195. §-a.

Közgyűlésünk a 194-ik, illetőleg 195-ik §. első pontját változatlanul, a második pontját azon módosítással fogadja el, hogy a 60%-ok nem az „esperest“, hanem a „visitációt teljesítő“ illeti. A harmadik, vagyis végmondat tárgyalása függőben tartatik az igazgató-tanács által az egyházmegyei vizsgálat költségeire vonatkozólag beadott előterjesztés letárgyalásáig.

46. Olvastatik az igazgató-tanácsnak az egyházmegyei visitáció költségeinek az 1886. évi egyházkerületi közgyűlés 37. sz. alatt kelt határozat értelmében leendő megállapítására vonatkozó előterjesztése, melyben jelenti, hogy felhívta az egyházmegyéket a megállapított elvek szem előtt tartása mellett részletes adatok beszolgáltatására azon visitációi költségekről, melyek eddigelé terhelték az egyházakat; továbbá, hogy jövőre mennyi leendő a visitáció szükséglete, fedezete és esetleg mennyivel pótlendő a 200 frt. minimumban megállapított esperesi javadalom, s az egyházmegyékből beadott, részint különböző alapon, részint hiányosan kidolgozott adatokat a kodifikáló bizottság csoportosította, de azokból csak tájékoztatás, de nem biztos adat volt szerezhető a visitáció költségeiről s a krajczáros élőtökből fedezendő esperesi pótlékok összegének megállapítására.

Ezen csoportosítás szerint, az espereseknek 200 frt minimumban megállapított illetménye a krajezáros élőtőke jövedelméből 994 frt. 14 krral lenne pótlendő s mivel a krajezáros élőtőke-alap a már rendszeresített kiadásokon felül fenmaradó évi jövedelméből még azon esetben is fedezhető lesznek az 1000 frtban átlag felvett esperesi fizetés pótlékok, ha az igazgató-tanács által külön beadott előterjesztése értelmében ezen alapból 10,000 frt. áthelyeztetik a központi építkezési segélyalapba és az egyházmegyék központi pénztárai részére 680 frt. visszaadatik, sőt négy évi 490 frt. felesleggel fog rendelkezni. Az esperesi javaknak 200 frtra való kipótlása akadályokba nem ütközik. Szükségesnek látja azonban a krajezáros élőtőke czimen az egyházmegyék és püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségek tartozásának hiánytalan és pontos felhajtása végett szigorú intézkedés tételét. Ezen indokokból ajánlja az igazgató-tanács

először: Az esperest illető 60 százalék minimumnak ezen időszerint 200 frtban való megállapítását és a kisebb egyházmegyékben a netalán hiányzó összegnek a krajezáros élőtőke jövedelméből leendő kipótlását tárgyazó javaslat elfogadását.

Másodszor: Az iránt való megbízását és felhatalmazását, hogy a visitáció költségeinek fedezése céljából részletes szabályrendelet megalkotása végett az egyházmegyéktől vegyen be a netalán hibás adatok kiigazítására és a hiányok kipótlására kellő és megbízható adatokat és a közgyűlés jóváhagyása fentartásával készítse el az 1886. évi egyházkerületi közgyűlés 37. jkvi sz. alatt kelt határozata értelmében a vizsgálati költségekről szóló általános szabályrendeletet, azt léptesse azonnal életbe, s a legközelebb tartandó egyházkerületi közgyűléshez nyujtsa be.

Harmadszor: Az esperesi látogatás megállapítandó költségeibe, az egyházmegyei pénztárba beszolgáltatandó összegből az egyházmegyei pénztár részére javaslatba hozott 20%o tiz százalékban állapítván meg, az egyházmegyei pénztár gyarapítása céljából a krajezáros élőtőke megmaradó része azon rendelkezéssel adassék vissza az egyházmegyék pénztárának, hogy annak 50%o-ai felett autonom joggal rendelkezve, 50%o-át tőkésitse.

Negyedszer: A krajezáros élőtőke alapba az egyházmegyei és püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségek által lélekszám arányában fizetendő évi járulékok felhajtásának biztosítása végett: mondja ki a főt. egyházkerületi közgyűlés, hogy minden egyházközségben, annak pontos és hiánytalan felvételéért az illető egyházközség arra hivatott közegei, az igazgató-tanáccsal szemben, az egyházmegyei egyházközségre nézve az esperesek, a püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségekben pedig az illető papok felelősek.

Közgyűlésünk a pótjavaslat 194-ik cikke végpontját a következőképp állapítja meg: „Az esperesilátogatás kiszabott költségei egész összegökben azonnal az egyházmegyei pénztárba helyeztetnek és ott kezeltetnek, félévi részletekben 60°-uk a visitációt teljesítőt, 30° az egyházmegyei számvevőt és 10° az egyházmegyei pénztárt illetvén. Az esperest illető 60° minimuma ez idő szerint 200 o. é. frtban állapittatik meg, s azon kisebb egyházmegyékben, melyekben ezen 60° a 200 frtot nem éri el, a hiányzó összeg a krajezáros élőtőke jövedelméből egészített ki.

Közgyűlésünk megbizza és felhatalmazza az igazgatótanácsot, hogy a visitáció költségeinek fedezése céljából részletes szabályrendelet megalkotása végett az egyházmegyéktől vegyen be, a netalán hibás adatok kiigazítására és a hiányok kipótlására, kellő és megbízható adatokat és a közgyűlés jóváhagyása fentartásával, készítse el a vizsgálati költségekről szóló általános szabályrendeletet, azt léptesse azonnal életbe s tegyen arról jelentést a legközelebb tartandó egyházkerületi közgyűléshez.

Közgyűlésünk továbbá határozatilag kimondja, hogy az egyházmegyei pénztár gyarapítása céljából a krajezáros élőtőke megmaradó része, mely ez idő szerint 680 frtot teszen, az egyházmegyéknek lélekszám arányában azon rendelkezéssel adatik vissza az egyházmegyék pénztárának, hogy annak 50° felett autonom joggal rendelkezve, 50°-át tőkésítse.

Kimondja továbbá közgyűlésünk, hogy a krajezáros élőtőke pontos felhajtásának biztosítása végett, minden egyházközségben arra hivatott közegek, az igazgató-tanácschal szemben, az egyházmegyei egyházakra nézve az esperesek, a püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségekben az illető papok felelősek.

47. Elnök aa. a gyűlés folytatását délután négy órára tűzi ki. Szolgál tudásul.

Harmadik ülés. 1887, april. 29. d. u.

Elnök: *Br. Kemény Gábor*,
főgondnok.

Jegyző: *Szász Gerő*,
közjegyző.

48. Napirendre tűzeten a kodifikáló bizottság munkálata: olvasatik a „Harmadik Fejezet“, „A püspökről“ 196. 197. 198. §. §. Változatlanul becikkelyezettnek.

49. Olvastatik a 199. §.

Közgyűlésünk az igazgató-tanácsnak módosításával a következőleg czikkelyezi be: „A püspök az egyházkerületnek egyik legfőbb tisztviselője, s mint egyházi férfi a hasonlók közt első, hivatalánál fogva az egyházkerületi bíróságnak, a házassági főtörvényszéknek, a püspöki széknak s hivatali elsőbbség rendje szerint, mint egyszersmind az egyházkerületnek egyik főgondnoka, az állandó igazgató-tanácsnak elnöke, az egyetemes egyház püspökei sorában tagja a főrendi háznak, minden esetben pedig a konventnek, az egyetemes zsinatnak s felügyelője az egyházkerületi theol. akadémiának.“

50. Olvastatik a 200. §.

Közgyűlésünk elfogadja azon módosítással, hogy e §. tizenötödik sorában ezen szavak helyett „ezen kívül a püspöki vizsgálat alatti egyházközségekbe is koronkint személyesen kiszállhat“ a következők teendők „ezen kívül bármely egyházközségbe egyedül is kiszállhat.“

51. Olvastatnak a 201. 202. §. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

52. Olvastatik a 203. §.

Közgyűlésünk elfogadja a következő kijavítással: „A megüresedett papi, tanítói, énekvezéri állomásokat szabályszerűen körözteti“; a szöveg többi része változatlanul marad.

53. Olvastatik a 204. §.

Elfogadtatik azon módosítással, hogy a contextusban előforduló „községekben“ helyett „egyházközségekben“ teendő.

54. Olvastatnak a 205. 206. 207. §. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

55. Olvastatik a „Negyedik Fejezet“, „Az egyházközségi gondnokokról“ 208. 209. §. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

56. Olvastatik a 210. §.

Elfogadtatik a c) pontnak az igazgató-tanács által javasolt következő szövegezésével: „c) Ha pedig az egyháznak pénztőkéi vannak, azokat az egyházkebli tanács felhatalmazása és utalványozása mellett, törvényszerűen kiállított kötelezvény és szabályrendeletileg megállapított biztosíték

mellett adják ki, a fizetési határidőket figyelemmel kísérik, a késedelmező fizetőket illető helyre bejelentik.“

57. Olvastatik a 211. §.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács következő kiegészítésével czikkelyezi be: „Az egyházi gondnokok a kezelésök alatt álló egyházi javakért, s azoknak szabályszerű kezeléseért és megőrzéseért minden vagyonukkal felelősek.“

58. Olvastatik az „Ötödik Fejezet.“ „Az egyházmegyei és Collegyumi gondnokokról“ 212. 213. 214. 215. és 216. §. §.

Közgyűlésünk változatlanul becikkelyezi.

59. Olvastatik a „Hatodik Fejezet.“ „Az egyházkerületi főgondnokokról“ 218. 219. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

60. Olvastatik a 220. §.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslata szerint, e czikkelyt azon módosítással fogadja el, hogy az *a*) pont után új *b*) pontnak teendő: „Az egyetemes egyház főgondnokai sorában, a hivatala szerint idősebb, tagja a főrendi háznak.“ E szerint, a mostani *b*), *c*), *d*) lesznek *c*), *d*), *e*) pontok és az új *d*) pontból kihagyandók e szavak: „és a főrendi házban.“

61. Olvastatik a „Hetedik Fejezet.“ „Az egyházmegyei közügyigazgatóról“ 221—222. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

62. Olvastatik a 223. §.

Közgyűlésünk következőleg fogadja el:

223. §. „Az egyházmegyei közügyigazgató

a) hivatalánál fogva tagja az egyházmegyei tanácsnak;

b) ellenőrzi az egyházmegyei özvegy-árvai pénztár kezelését, különös gondot fordítván arra, hogy a tőkék szabályszerűen legyenek biztosítva és hogy a pénztárról szóló számadások rendszeresen felülvizsgáltassanak;

c) az egyházmegyei közgyűléseken, mint tiszti ügyész, a rend és törvények őre;

d) tagja az egyházmegyei bíróságnak s az egyházmegyei házassági törvényszéken hivatalánál fogva védője a házassági köteléknek.“

63. Olvastatik a „Nyolczadik Fejezet.“ „Az egyházkerületi közügyigazgatóról“ 224. 225. §. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

64. Olvastatik a 226. §.

Azzal a pótlással fogadtatik el, hogy a b) pontban „püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségekből“, szavak után javítandó „és az egyházkerületi pénztárból“, stb.

65. Olvastatnak a „Kilenczedik Fejezet,“ „Az egyházmegyei jegyzőről“ 227. 228. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

66. Olvastatik a 229. §.

Elfogadtatik azzal a pótlással, hogy a jegyző tagja „az egyházkerületi közgyűlésnek“ és kihagyandó „a vizsgáló bizottságnak.“

67. Olvastatik a 230. §.

Változatlanul elfogadtatik.

68. Olvastatik az igazgató-tanácsnak fölterjesztése egy új „Tizedik Fejezet“ fölvétele iránt, „Az egyházmegyei tanácsbírákról“ 231. §.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát elfogadja és az új fejezetet a következő szövegezésben cikkelyezi be:

„231. §. Az egyházmegye két tanácsbírját az egyházmegyei közgyűlés, világi tagjai sorából, 10 évre választja, a kik a közgyűlés színén felesküve, kötelezik magukat: az egyházmegyei tanács ülésiben való részvételle; a vett megbízásokban s netaláni kiküldetésekben való lelkiismeretes eljárásra.

A tanácsbírák tiszte véget ér a tisztújítási időtartam elteltével, avagy lemondás, halál, vagy birói elmozdítás következtében.“

69. Olvastatik az eddig tizedik, most, „Tizenegyedik Fejezet.“ „Az egyházkerületi főjegyzőrül és titkárról,“ 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. §. §.

Közgyűlésünk azzal a változtatással fogadja el és cikkelyezi be, hogy a „generalis notárius“ egész alkotmányunkban, szervezetünkben és törvénykönyveinkben, mint „közjegyző“ neveztessek; a titkár elébe pedig odateendő „az igazgató-tanácsi . . .“

70. Főgondnok, br. Kemény Gábor, elnök aa. más teendői által sürgöttetvén, az elnöki tiszt teljesítésére felkéri br. Bánffy Dezső, főgondnok aát. Ki is elfoglalván az elnöki széket: olvastatik a régi tizenegy, most „Tizenkettődik Fejezet.“ „Az egyházkerület

igazgató-tanácsosairól, pénztárnokáról és számvevőjéről“ 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. §. §.

Közgyűlésünk elfogadja azon pótlással, hogy az 1885-ik évben 84. vezérszám alatt kodifikált 89. §-hoz hozzáteendő „számvevői előadója: az egyházkerületi számvevő.“

Ehez képest, a 247. §. a) pontja ekkint állapittatik meg, a számvevő,

„a) Az egyházkerületi pénztárnok számadásait elsőfokulag, az állandó igazgató-tanács felügyelete és kormányzata alatt álló alapítványi, tanodai és püspöki felügyelet alatt álló egyházközségi számadásokat másodfokulag, az 54-ik §. 2-ik pontja értelmében fölterjesztett egyházközségi számadásokat pedig harmadfokulag megvizsgálja és az állandó igazg.-tanács elé terjeszti.“

71. Olvassatik a „Tizenharmadik Fejezet.“ „Az állandó igazgató-tanács felügyelete alatt álló alapítványok, tanodák és püspöki vizsgálat alatti egyházközségek pénztárainak kezelőiről“ 248. §.

Változtatlanul bezikkelyeztetik.

72. Olvassatik az igazgató-tanács által előterjesztett új, a Tizennegyedik Fejezet“ „Az egyházmegyei számvevőkről“ 249. §.

Közgyűlésünk e Fejezet egyetlen cikkelyét e betoldással „valamint a költségvetés“, az igazgató-tanács fogalmazásában elfogadja ekkint:

„249. §. Az egyházmegyei számvevő a 66. §. e) pontja szerint megválasztva, köteles, az egyházmegyei egyházközségek első fokon ellátott számadásait a telekkönyvek, a vagyonelektár, a bevételi és kiadási igazolványok, valamint a költségvetés alapján, az illető számadótól netalán szükséges bekérendő fölvilágosításaival összevetve, oly időben felülvizsgálni, hogy az egyházmegyei tanács az 54. §. 2. pontja értelmében járhasson el.

Az egyházmegyei számvevő a saját elnézéséből, vagy mulasztásból eredő károkért vagyonilag felelős; munkája jutalmát pedig a 195. §. második kikezdése értelmében és mértéke szerint élvezi.“

73. Olvassatik a régi tizenhárom, most „Tizenötödik Fejezet.“ „Az egyházmegyei bírákról“ 249. 250. 251. 252. §. §.

Közgyűlésünk e fejezetet elfogadja azzal a változtatással, hogy az egyházmegyei házassági törvényszék bírái nem hat, hanem tíz évre választatnak.

74. Olvassatik a bizottsági munkálat tizennegyedik, most „Tizenhatodik Fejezete.“ „Az egyházkerületi birákról“ 253. 254. 255. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

75. Olvassatik a régi tizenötödik, most „Tizenhetedik Fejezet.“ „A tanárokról“ 256. 257. 258. 259. §. §.

Változatlanul elfogadtatnak.

76. Olvassatik a régi tizenhatodik, most „Tizennyolczadik Fejezet.“ „A tanítókról“ 256. 257. 258. §. §.

Közgyűlésünk elfogadja azzal a kiegészítéssel, hogy a 257. §. így hangzik:

257. §. Hivatalukat eskü letétele mellett foglalják el és kötelesek, kellő szorgalmat, stb. stb.

77. Olvassatik a régi tizenhetedik, most „Tizenkilencedik Fejezet.“ „Az énekvezérekről“ 259. 260. 261. §. §.

Változatlanul becikkelyeztetnek.

78. Olvassatnak a régi tizennyolczadik, most „Húszadik Fejezet.“ „Az egyházfiakról“; a régi tizenkilencedik, most „Huszonegyedik Fejezet.“ „Az egyes egyháztágokról“; a régi húszadik, most „Huszonkettődik Fejezet.“ „A felelősségről“ 262 — 265 §§.

Közgyűlésünk e fejezetek cikkelyeit változatlanul elfogadja.

79. A „Harmadik Rész“ tárgyalása későbbre halasztatván: olvassatik a „Negyedik Rész“ „A magyar országos reformált egyházi közalapról“ és az „Ötödik Rész“ „Az egyházi adózásról“ a kodifikáló bizottság munkálatának 339. §-tól 360. §-ig.

Mindezen részek cikkelyei, mint már elfogadottak és becikkelyezettek, közgyűlésünk által Törvénykönyvünkbe beillesztendőnek határozatnak.

80. Olvassatik II. „Az egyházi törvénykezés szervezete.“ „Első Rész“ „Az egyházi bíróságokról és a fegyelmi büntetésekről.“ „Második Rész“ „A fegyelmi esetekről.“ „Harmadik Rész“ „Törvénykezési rendtartás,“ a kodifikáló bizottság munkálatának 361. §-tól 439. §-ig.

Közgyűlésünk határozza, hogy mindezen részek, fejezetek és cikkelyek, mint már elfogadottak, illesztessenek be Törvénykönyvünkbe.

81. Tárgyaltatik az igazgató-tanácsnak a körlelkésziségek felállítására vonatkozó 290—1887. sz. alatt kelt, és egyházkerületi közgyűlésünkhöz beadott előterjesztése, a mint következik:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! Az egyetemes konvent 1885. évi 51. jegyzőkönyvi szám alatt kelt határozatával kimondván azt, hogy jövőre az országos közalap évi jövedelmének $\frac{1}{4}$ -ed része mindég a missio-czélokra és netalán előforduló rectificatiókra tartatik fenn; felhivta az egyházkerületeket, hogy a missiók segélyezésére tett fölterjesztéseket egészítsék ki.

A következő 52. jegyzőkönyvi szám alatt felkérettek a püspökök annak lehetőleg részletes és teljesen pontos kimutatására, mennyiben és miként van gondoskodva arról, hogy területükön minden evangelikus reformatus vallású egyén részesülhessen az egyház malasztjaiban, még azon esetre is, ha időközben oly községbe települne, mely eddig evangelikus reformatus gyülekezethez nem tartozik. Azon esetre, ha az itt-ott kellőleg biztosítva nem volna, jegyezzék meg az eseteket és mutassanak rá az indokokra, a melyek szerint a baj orvoslását lehetőknek tartják.

Ezen felszólítás folytán, főtiszt. püspök aafia egyházmegyéink esereseit kimerítő tájékozás nyújtásra hívta fel az iránt, hogy mely vidékeken élnek hiveink, kik csekély számuknál és kedvezőtlen vagyoni viszonyaiknál fogva, nagyobb mérvű támogatás nélkül önállóan képtelenek vallás-erkölcsi életükről gondoskodni, helyfekvési akadályok, vagy más okok miatt, a közelebb fekvő anyaegházak papjai gátolva vannak az egyházi szolgálat s felügyelet teljesítésében. Megbizta továbbá, a felekezeti és nemzetiségi viszonyok, valamint hiveink vagyoni körülményeinek részletes feltüntetése mellett, javaslat tételre arra nézve, hogy mely községekben élő hitsorsosaink gondozása végett szükséges körlelkészi állomások és hol a hivek megfogyatkozása, vagy elszegényedése miatt már csak névleg létező, de elhivatásuk betöltésére képtelen egyházaknak körlelkészségekké való átalakítása.

A benyújtott fölterjesztéseket, rendelkezésre állott statistikai adatokat és véleményeket főtiszt. püspök aafia beható tanulmány tárgyává tévén, részletesen kidolgozta a vallás-erkölcsi élet tekintetében leghagyottabb helyzetben lévő hiveink lelki gondozására szükséges körlelkészségeknek mily alapon való szervezésének tervét, melyet igazgató-tanácsunk elé terjesztvén, azt egész terjedelmében magáévá tette s az egyetemes konventhez terjesztette.

Az egyetemes konvent múlt évi jegyzőkönyvének 44-ik jegyzőkönyvi száma alatt egész terjedelmében beigtatott előterjesztésben kijelölt célok megvalósításához hozzájárulását teljes készséggel felajánlotta s az uttal rendelkezésre állott 12,000 frtból egyházkerületünk missiói céljaira általány képpen állandó segélyezésekre 3250 forintot, egyszersmindenkorra járó javadalmazásra pedig 2500 frtot bocsátott egyházkerületünk rendelkezésére.

Egyházkerületünk térképén a legsötétebb pontokat feltüntető vidékeken az egyházi élet megelevenítésére régóta várt segély részben rendelkezésre jutván, az anyagi nehézségek miatt ugyan súlyos, elodázhatlan, de kedves kötelességének érezte, úgy a körlelkésziségek szervezésével megbízott főtiszt. püspök afa, mint igazgató-tanácsunk megtenni az előkészítő munkákat, a kijelölt helyeken rendre-rendre a körlelkésziségek szervezésére.

Mindenek előtt határozatilag kimondotta, a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásának fentartásával, hogy:

1-ör. Az egyes egyházkörök missiói bizottságainak megalkotására főtiszt. püspök afaát bizza meg s fölkerlte e végre az intézkedések megtételére.

2-or. A missiói, illetőleg körlelkészi egyházak és papok közigazgatási, köztörvényszéki és házassági ügyek tekintetében azon egyházmegye hatósága alá tartóznak, a mely egyházmegyébe fekszenek; a mely körlelkésziséghez beosztott egyházközségek eddig különböző egyházmegyéhez tartoztak, főtiszt. püspök afa előterjesztésére, igazgató-tanácsunk fog határozni — ugyancsak a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásának fentartásával — a felett, hogy az egész körlelkésziség területe, mely egyházmegyébe osztassék be.

3-or. Az egyetemes konvent által az egyházkerületek állandó missiói bizottságára utalt teendők végzését igazgató-tanácsunk magára vállalta.

A missiónarius papokra nézve, ugyancsak a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásának fentartásával, a /. alatt csatolt szabályzatot állapította meg.

Mint a mely vidékeken hitsorsosaink gondozása a legelhagyottabb s a körlelkésziségek szervezése legégetőbb szükség volt, Csikszeredában, Ördöggúton és Hosszufaluban paplak és imaház berendezésére belső telkek megszerzése vétetett munkába s a fáradozás a két elől nevezett helyen kedvező eredményre vezetett.

Csikszeredában, a város középpontján, szép emeletes kőházat vásárolt 6500 frt. vételáron, melynek emeleti része az igényeknek teljesen megfelelő imaházzá alakítható át, a földszinti épület-részben nemcsak a lelkész helyezhető el — a papi lakokat átlag véve, elég kényelmesen — hanem még bérbbe adható lakrész is marad fenn, az egyház jövedelme alapjára.

Ördöggúton a község központján 1140 □ öl területű belső telket és kertet vásárolt, a rajta levő három szobát, konyhát, kamarát magában foglaló, zsindey fedelű borona-faépülettel, pinczével, kuttal s melléképületekkel, mely épület egy része kevés költséggel hiveink befogadására elégséges imaházzá alakítható át s a mellett a körlelkész részére három szoba rendezhető be.

A Csikszeredában és Ördögkúton vásárolt belső telkek tettelegesen birtokba vétettek, s a belső teleknek egyházkerületünk tulajdonául leendő telekkönyvi bekebelezése végett a kérvények beadattak.

Igazgató-tanácsunk, mint egyházkerületi missiói bizottság, a hivatolt konventi jegyzőkönyvi szám alatt megnevezett körlelkészi állomások szervezésére folyamatba tett munkálatok eredménye képpen, kedves kötelességének érzi, röviden jelezni, hogy a bolyavölgyi körlelkészség székhelyén, Mihályfalván, a papilak jó karba helyeztetett, a kiállított pap-tanítói díjlevél helybenhagyatott.

Az ördögkúti körlelkészi most vásárolt parochialis épületeknek átalakítása s kijavitása rövid idő alatt foganatosittatik.

A noszolyi körlelkészség papilakjának és mellék épületeinek felépítése a befejezés stadiumáig előhaladott. A pap-tanítói díjlevél helybenhagyatott.

Mező-Záhi egyházközségünk oly belső házasteleknek levén birtokában, mely kevés átalakítással a körlelkésznek alkalmas lakásul szolgálhat, papilak építési költségekre számításba vett összeg kiutalása feleslegessé vált.

Nagy-Pestyéni egyházközségünk papjának Klopotivára átköltözésével azon körlelkészség körébe tartozó hiveink vallás-erkölcsi életéről gondoskodva lett.

Részint, mert a piski-petrozsényi körlelkészséghez beosztott hiveink felügyelése a körlelkész lakhelyéül kijelölt Petrozsény község távol fekvése miatt csak hiányosan lett volna végezhető; részint, mert piskii telepen az állami iskolába járó hitsorsos tanköteles gyermekek vallás-oktatása nem lett volna teljesíthető a Petrozsénybe beköltözendő körlelkész által; s részint azon okból, mert petrozsényi egyházközségünkben a papi szolgálatok teljesítése biztosítva lett a theológiát végzett állami iskolai tanító facultálása által: igazg-tanácsunk a piskii körlelkészi állomásnak Piski központtal leendő szervezését mondotta ki és hozza javaslatba.

Tancsi körlelkészi papilak felépítettett s a körlelkészi állomás betölthetővé vált.

A felső-torjai körlelkészség szervezésében azon változtatás van munkálat alatt, hogy karatnai egyházközségünk, mely a papi fizetésnek csekély volta miatt, mint önálló egyház amugy sem állhat fenn, s mint Felső-Torjával társ-egyház a körlelkészséghez kívánván csatlakozni, a két egyházközség közös megállapodására, elvileg helyeseltük az egyházmegye által is ajánlattal felterjesztett határozatot. A két egyház társulásának keresztülvitele esetében a felső-torjai papi fizetés emelésére az egyetemes konvent által megszavazott és egyházkerületünk által hordozandólag kilátásba helyezett 100—100 forint segély

csak is a karatnai elaggott lelkész afa fizetését képező javadalmaknak a felső-torjai megválasztandó körlelkész élvezetébe átengedése idejéig lesz igénybe véve.

A detreheми körlelkészség templomának felépítéséből keletkezett vagyoni differentiák kedvezőleg megoldattak, az építető lemondván az építési költségek megtérítése iránt támasztott jogigényéről, a templom átvétetett s megtétettek az intézkedések a paplak felépítésére.

Segesvári körlelkészség részére a város hatósága évi 120 frt. készpénz és öt öl tűzifa segélyt szavazott meg; a magas kormány a népiskolába járó tanulók vallás-oktatásáért évi 120 frt. tiszteletdíjat biztosított, s ezen körlelkészség a díjlevélnek kiadott utasításunk értelmében leendő kiállítása után haladéktalanul betölthető; esetleg a fehéregyházi pap ezen körlelkészségbe átköltöztethető.

A csik-gyergyói, ördögkúti, hétfalu-vidéki, tancs-vidéki, bolya-völgyi, maros-ilye-vidéki és noszolyi körlelkészi állomások betöltése végett igazgató-tanácsunk a pályázatot közzé tette; tekintettel azonban egyfelől arra, hogy a betöltés előtt szükségesnek látta a papválasztási szabályoktól s általában egyház alkotmányunktól sok tekintetben és lényegesen eltérő körlelkészi szabályzat-tervezetnek a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés által való tárgyalását és a szabályzat megalkotását; másfelől, a pályázati határidő a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés egybe ülése előtt csak rövid idővel járt le és a betöltés elhalasztása nagy hátrányt nem von maga után: a körlelkészek kinevezését elhalasztotta.

Igazgató-tanácsunk tisztelettel kéri a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést, méltóztassék a fenzelzett intézkedéseket jóváhagyó tudomásul venni, a körlelkészségek szervezésére vonatkozó szabályzatot megállapítani s igazgató-tanácsunkat felhatalmazni a jelzett irányban a körlelkészi állomások berendezésére és betöltésére szükséges további intézkedések megtételére.

Ezzel kapcsolatosan, olvastatik ugyancsak az állandó igazgató-tanács által fölterjesztett és az egyházkerületi missió-papi állomások betöltésének módozatait, a misszionáriusok javadalmazását és kötelezettségeik magállapítását czélzó következő javaslat:

I. A missiói egyházak szervezésére nézve.

1) Az egyes egyházkörök missiói bizottságainak megalakítására főtiszt. püspök afa bizatik meg és felkéretik az intézkedések megtételére.

2) A missioi egyházak és missionárius papok közigazgatási, köztörvényszéki és házassági ügyek tekintetében azon egyházmegye hatósága alá tartoznak, a mely egyházmegyében fekszenek; azon missioi körök egyházmegyei beosztása felett pedig, melyekhez különböző

egyházmegyében fekvő egyházközségek tartoznak, főtiszt. püspök aña előterjesztésére, az igazgató-tanács fog határozni.

3) Az egyházkerület állandó missioi bizottságra utalt teendőket az igazgató-tanács magára vállalja.

II. A missionárius papokra nézve.

1) A missionáriusi állomások, püspök aña ajánlatára, a mélt. igazgató-tanács által, kinevezés útján, töltenek be.

2) A kinevezés életfogytiglan szól, de az egyházi főhatóság fentartja magának azon jogot, hogy a kinevezettet bármelyik missionáriusi állomásra dislokálhatja; esetleg utasíthatja arra, hogy egy évi időtartam alatt szerezzen magának rendes papi állomást, mert különben, ha missionáriusi szolgálatának 10-ik évét még be nem töltötte, egy egész évi fizetését végkielégítésül kapja; 10 évi szolgálat után pedig a missionárius, papi nyugdíj-szabályzat szerint, illő nyugdíj mellett, közkereseti eljárás mellőzésével, hivatalból nyugdíjazható.

3) A missionárius papok jogot nyernek, két évet meghaladó szolgálat után, második osztályu papi állomásokra való pályázásra, öt évet meghaladó missionárius papi szolgálat után pedig az első osztályu papi állomásokra is megválaszthatók a már szerzett jogok épségben tartása mellett. A missioi nyugdíjra jogosult és rendes egyházban alkalmazást nyert papokra is kiterjesztetik ezen kedvezmény; azonban, a mig a rendes papi fizetést élvezik, nyugdíjban nem részesülnek, csak akkor tétetik folyóvá részükre a missionáriusi szolgálatban töltött időre illető nyugdíj javadalmuk, ha ott is szolgálat-képtelenné válnak.

4) A missionáriusok az esperes által administrans lelkészül ki nem rendelhetők.

5) A missionárius-papi és özvegy-árvai nyugdíj szabályzatának főbb pontjai következőleg állapíttatnak meg:

a) A nyugdíj-alap megalkotására köteles minden missionárius pap törzsfizetése öt százalékának visszatartásában megnyúgodni.

b) Azon esetben, ha ezen nyugdíj-alap nem fedezné a nyugdíjra jogosultak illetményeit, a nyugdíj központi segély-alapból fog fedeztetni.

c) A missionárius papok, ha tíz évi szolgálat előtt bocsáttatnak el, egy évi törzsfizetésüknek megfelelő végkielégítésre jogosultak.

d) Szolgálatuk 10-ik évének betöltése után, törzsfizetésük 30%-ra, 15 évi szolgálat után 35%-ra, 20 évi szolgálat után 40%-ra, 25 évi szolgálat után 50%-ra és 30 évi szolgálat után 60% nyugdíjra van jogosultságuk.

e) A nyugdíjra jogosult pap elhalálózása esetében özvegye és árvái együttesen, árvák bijjában csak az özvegy is, özvegy hijjában csak az árvák is együttesen annak felét kapják kegydíjul, a mennyi

nyugdij illetve volna az elhalálozás napján a néhai papot nyugdíjazás esetében. E kegydíj javadalom azonban megszűnik az özvegy férjhez menetelével, vagy özvegy hijjában az árvák nagykorúságával.

f) Az egyházkerületi özvegy-árvai gyámintézetnek a missionárius papok kötelezett és jogosított tagjai.

g) A missionárius papok nem kötelesek, de jogosultak belépni azon egyházmegye özvegy-árvai gyámintézetébe, melybe a missioi egyház beosztott.

Átmeneti intézkedések.

Mivel több oly missioi egyházkör van szervezés alatt, melyekben jelenleg a papi állomás be van töltve és mind az egyháztagek szerzett papválasztási joga tekintetbe veendő; mind pedig a szolgálatot teljesítő pap megszerzett joga tiszteletben tartandó: ily helyeken a missionárius papi állomások szervezése céljából felkérendőnek véljük főt. püspök urat ugy az egyházakkal, mint a papokkal előzetes meg egyezés létesítésére s a fönnebbi szabály ezen missioi állomásokra csak azon esetben és annyiban lép életbe, a mely esetben és a mily módozatok mellett az egység létre jöhetett. Hasonlóképpen esetről-esetre megállapítandók a missionáriussá választandó pap eredeti egyházával szemben előfordulható félfizetéses nyugdíjazásának föltételei, valamint az ilyen papnak az egyházmegyei özvegy-árvai gyámintézet-hez való további viszonya, stb.

6) Fentartatik a missioi körökbe tartozó egyházak azon joga, hogy ha önerejükön anyaegyház fentartására képességüket tanusítják, a missioi körből kilépjenek s a maga törvényes útján anyaegyházakká alakuljanak.

7) A köztörvények, a fönnebbi pontokban foglalt határozatok kivételével, a missioi egyházakra és papokra nézve hatályban tartatnak.

8) Ezen határozatok végérvénye az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásától tétetik függővé.

Közgyűlésünk, beható tárgyalás után, ugy a körlelkész- ségek fölállítását, mint a missioi papi állomások betöltésé- nek módozatait, a missionáriusok javadalmazását és kötele- zettségeik megállapítását célzó és az igazg.-tanács által be- adott fölterjesztést és szabályzatot elfogadja, helybenhagyja: azon meggyőződésben, és forró ohajtással, hogy a célba vett és nagy fontosságú alkotás egyházkerületünk életében teremje meg áldásos gyümölcseit!

82. Tárgyaltatik a főtiszt. püspök afa által egy „központi építési-alap“ létrehozása tárgyában készített javaslat és az ál- landó igazg.-tanácsnak ennek érdekében tett előterjesztése, a mint kö- vetkeznek.

a) Főtiszt. püspök aa. javaslata így hangzik.

Méltóságos Állandó Igazgató-Tanács!

Mikint 262. sz. alatt kelt átiratomban jeleztem, kötelességemnek tartom, konkrét javaslatot terjeszteni elő megoldására azon nagy fontosságú kérdésnek, mely egyfelől a körlelkészi állomások szervezése s általában egyes szűkölködő egyházközségek építkezési szükségletei folytán fölmerülő s tetemes összegekre rugó dologi kiadásoknak s másfelől a közmívelődési egyesülettel kötendő szerződés értelmében, visszatérítés föltétele alatt, hasonlóképp jelentékeny kiutalásoknak minő alapokból s mily módálítások mellett való fedezésére vonatkozik.

Eltekintve egyelőre a kérdés ez utóbbi ágától, melynek megoldása csak azon esetben lesz actualissá, ha a szerződés az egyházkerület és az egyesület közt tényleg megkötetik, javaslattételemben ez úttal, csupán a kérdés első ágára szoritkozom s mielőtt nézeteimet körvonaloznám, a mennyire az adatok ez idő szerint rendelkezésemre állanak, föltüntetem, első sorban, a körlelkészségek szervezése folytán fölmerülő dologi kiadások szükségletét.

E czimen, esetről-esetre tett előterjesztéseim alapján, eddigelő a mélt. ig. tanács a következő kiadásokat szavazta meg s részben folyósította is.

a) A csik-szeredai körlelkészi lakás és istentiszteleti helyiségül megvásárolt házastelek vételárában 6,500 forintot.

E célra a templomi helyiség belső fölszerelése címén folyósítani kell még 500 frtot.

b) Az ördög-kúti körlelkész lakásául s iskola helyiségül megvásárolt házastelek vételárába 1,660 frtot.

Ugyancsak ott az iskola s abban ideiglenesen az istentisztelet tarthatására szükséges fölszerelésekre folyósítani kell még 300 frtot.

c) A piskii körlelkészi lakás építésére 2,000 frtot.

d) A hétfalusi körlelkészség székhelyén, Hosszufaluban megvásárlandó házastelekre 3,000 frtot.

e) A maros-ilyei körlelkész számára lakás építésére 1,500 frtot.

f) A tancsi körlelkészi lak építésére a még fedezetre váró 500 frtot.

g) A detreheми körlelkészi lakás építésére 1,000 forintot.

h) A mező-záhi körlelkészi, illetőleg, pap-tanítói lak építésére 1,000 frtot.

i) A segesvári körlelkészi lakás s templomtelek megvásárlására 3,500 frtot.

A fönnebbi pontok alatt jelzett szükségletek összege 21,460 frt. Ezeknek fedezésére az egyetemes konvent a folyó évre megszavazott 2,500 frtot.

E szerint, saját erőnkiből fedezetre vár 18,960 frt.

E jelentékeny szükségleteket szaporítani fogják még a segesvári, besztercei, brassói, sz-régeni, kis-barcsai, piskii, abrudbányai, m-bodoni, kudui, m-ludasi s mocsi templom-építésekre, meghatározandó föltételek mellett, kiutalandó összegek, melyek igénybe fognak venni kerek számban 30,000 frtot.

Ezeken kívül, még feles számu egyházközségek vannak, melyek kizárólag önerejükre utalva, építkezési szükségleteiket fedezni, nem képesek. Az ily szükségleteket határozott összegben, ez idő szerint, nem is lehet kifejezni, mert csak az idők rendjén, esetről-esetre, merülnek föl.

Arról van e szerint szó, hogy nagy mennyiségü dologi kiadás fedezéséről kell gondoskodni, és pedig oly módon, hogy a központi kezelés alatt álló alapok hasznélvezői szerzett jogaikban ne rövidítenessenek s csupán oly bevételi források vétessenek számításba, melyek a fönnbbieken körvonalozott czélok javára, részben teljes visszatérülés föltétele alatt, értékesíthetők.

E szempontok figyelembe vételével, teszem a következő javaslatot.

Mondja ki a mélt. igazg.-tanács, hogy egyházkerületünkben létrehozása szükséges a fölmerülő építkezések, ház és telek vásárlások s általában, dologi kiadások fedezésére destinált oly központi pénzalapnak, a melynek bevételeiről s kiadásairól, az alábbiakban körvonalozandó föltételek melletti bevándó nyilvántartásáról külön számadás vezetendő.

E központi pénzalap létre hozására, a kiutalások folytán támadó hiányok rendszeres pótlására s általában annak gyarapítására, egyelőre a következő bevételi források nyitandók föl.

1. Mult évben tartott kerületi közgyűlésünk 25 jk. sz. a. hozott végzésével kimondotta azt, hogy a végrehajtott conversio folytán létrejött tőke-többletből 34,720 frt. egyházi építkezésekre szánt alapul szolgál. E végzés folytán kimondandó az, hogy a jelzett összeg a tőke-többlet állományából kiszakítandó s mint a központi építkezési pénztár tulajdona kezelendő. E czimen tehát az alap-pénztár bevétele, egyszer s mindenkorra, 34,720 frt.

2. Mikint 262—1887 sz. alatt kelt átiratomban föltüntettem, központi kezelés alatt álló némely alapoknak a helybeli pénzügyintézetekben elhelyezett készpénzével részben 85 $\frac{1}{4}$, részben 86 árfolyammal, összesen 85,200 forint névértékü járadék-kötvényt vásároltam. E pénzügyi mivelet folytán, a nélkül, hogy az illető alapok hasznélvezői eddigi évi járulékaikban legkisebb rövidülést is szenvednének, 11,261 frt. 97 kr. tőke-szaporulat állott elő, mely az évi jövedel-

mükben nem, de tőkeállományuk készpénz értékében megcsonkult alapok reintegrálására, alább jelzendő módon, visszahelyezendő lesz, de most a központi építkezési pénzalap rendelkezésre álló bevételei sorába igttatandó. E szerint, az építkezési alap bevétele e czimen 11,261 frt. 97 kr.

3. A krajczáros élőtőke destinatiója: püspöki fizetés pótlása, népiskolai szükségletek fedezése s új iskolák alapítása. Ez alapnak központi kezelés alatt álló tőkeösszege, ez idő szerint, kerek számban 23,000 forint, melynek évi jövedelme 1,150 forint. Ez évi jövedelemhez az egyes egyházközségek, a lélek-szám aránya szerint, járulnak évenként átlag 3,000 frttal. Az évi 4,150 frt. bevétel, ez idő szerint, meg van terhelve az enyedi tanító-képezde konviktusának fentartási költsége czimén, évenként 500 frttal, püspöki fizetés czimén, 1050 frttal s a kerületi közgyűlésnek 37—1886 sz. alatt kelt ama végzése értelmében, mely szerint azon espereseknek, kiknek 200 frt. minimalis összegben megállapított utazási átalánya, a visitáció új rendszere folytán, az egyes egyházközségek által szolgáltatandó járulékok 60%-ából nem lesz fedezhető, a kros élőtőke jövedelméből lesz pótlandó s így e czimen is előre láthatólag néhány száz forint kiadással lesz megterhelve. Mindezen fix kiadások, azonban, együtt véve is, alig felét emésztik föl az alap bevételeinek s így tekintettel arra, hogy annak destinatiója, a többek között, új iskoláknak létrehozása, illetőleg, építése is, a központi kezelés alatt álló alaptőkéből 10,000 forint a központi építkezési alap tulajdonául irandó át s mint annak egyik bevételi forrása kezelendő. E szerint, e czimen az építkezési alap javára esik 10,000 frt.

4. Javára irandó továbbá a központi építkezési pénztárnak a desoláta egyházközségek központi kezelés alatt álló tőkéinek azon része, melynek kamatja, ez idő szerint, semmiféle célra folyósítva nincs. Ugy vélem, a mostoha idők folytán teljesen desolált egyházközségek központi kezelés alatti vagyona nem is volna üdvösebb célra fordítható, mint új egyházak megalapítására, iskolák és templomok építésére. Van szerencsém, az erre vonatkozó kimutatást ./. alatt ide csatolni, melyből kitűnik, hogy a desolált egyházközségek központi kezelés alatt álló vagyonának terhére, különböző czimek alatt és célokra, eddig folyósított évi kiadások tőkeösszegét érintetlen hagyva, a központi építkezési alap pénztára javára átirható kerek számban 13,500 frt.

A főnebbiek szerint, az építkezési alap pénztára 69,481 frt. 97 krral alapíttatnék meg és pedig a nélkül, hogy bármely bevételi összeg is sajátlagos rendeltetésétől elvonatnék. Ez úton kerületünk azon helyzetbe jön, hogy központi erejének jelentékeny súlyával se-

gító kezét nyujthatja az önerejükre utalt, építkezési szükségleteiket fedezni nem képes egyházközségeknek.

Tekintettel, azonban, egyházi alkotmányunk és életünk, sőt mondhatni, az egész protestantizmus azon sarkalatos elvére, mely szerint az egyház egyeteme részéről csak azon esetben indokolt és igazolható a segélyezés, ha első sorban az érdekllett egyházttagok a maguk részéről is áldozatkész buzgalmat s így életképességet tanusítanak s ez által az egyetemes segélyre magukat méltóknak bizonyítják, a központi építési-alap-pénztár terhére történendő összes kiutalások föltételül, mint követendő vezérelvül, kimondandónak tartom azt: hogy ingatlanok vásárlására, lelkészi lakok, templomok és iskolák építésére segélyezések a központi építési-alap terhére csak oly egyházközségek számára folyósíttatnak, melyek kellő biztosíték-adással kötelezik magukat arra, hogy a részükre építkezési czélokra kiutalt segélyösszegek $1\frac{1}{2}\%$ -át 32 éven át, a nyert segély lassankinti visszahelyezéseül, az alappénztárnak beszállgatják. Ha, például, valamely egyházközségnek, vagy körlelkészségnek javára ingatlan vásárlásra, avagy építésre 1,000 forint utaltatik ki, kötelesek az érdekllett kölcsön-vevő hivek évenként 15 forintot, a jelzett időtartamig, a központba fizetni, mert kizárólagos tulajdonukba a vásárolt ingatlan, vagy végzett építkezés csak akkor bocsáttatik át, ha a nyert előleg általuk visszatérítettett. Ez eljárás utján, egyfelől szembetűnően méltányos föltételek alatt, nyernének az illetők segélyezést, a nélkül, hogy az önsegélyezés sarkalatos elve alteráltatnék; másfelől a nyert segélyek visszatérítési kötelezettsége által, az alap-pénztárban, a kiutalások folytán, fölmerülő tőke-csonkulások az idők rendjén folyton reintegráltatnának, mert a visszatérítési részlet-összegek is ugyanazon pénzalap bevételi forrását képeznék. Sőt azon esetben, ha egyházunk és a közmivéldési egyesület között az egyesség létre jön, az annak értelmében kerületünk által építkezési czélokra kiutalandó tőke-összegeknek az egyesületet terhelő 5% -os kamat-összegei is, ezen központi építkezési alap javára lesznek beutalandók. Sőt, végül, oly kivételes esetekben, midőn a segélyben részesülők még az $1\frac{1}{2}\%$ - beszállgatására is teljességgel képteleneknek bizonyulnak s ennek folytán a törlesztési részletösszeg fedezése is a központ vállaira nehezül s az államsegély lesz megterhelendő a részletenkinti törlesztéssel, miután a segélyösszeg kiutalása által a központi építési alap-pénztár állományának tőkeösszege csonkul meg, az államsegélyből a törlesztési részletek az építési alap javára lesznek beutalandók.

Kimondandónak tartok még egyet, és ez a következő.

Mult évben tartott kerületi közgyűlésünk 39 jk. sz. alatt kelt végzésével megállapította azt, hogy a Baldácsi-alapból ez idő szerint folyóvá tett 2,000 frt. jövedelmi jutalék $\frac{1}{4}$ része évenként egyházi építkezési célokra fordíttassék. E végzésnek természetszerű folyománya az, hogy ha a kerület egy központi építési-alap-pénztárt hoz létre, határozatilag megállapítandó az, hogy a Baldácsi-alap jövedelem jutalékának $\frac{1}{4}$ -ed része (a mely most 500 frt. de kilátás van arra, hogy nagyobbra nő) annak rendes bevételei sorába igtatandó. És pedig ezt azon hozzáadással tartom megállapítandónak, hogy ez a bevétel évről-évre, kamatos kamataival együtt, tőkésítendő és pedig a központi építési alap-pénztár tőke állományának folyton szükséges gyarapítására. E tőkésítés folytán 32 év alatt kerek számban 40,000 frt. új tőke-alap jön létre, a melyből, mikint ez előterjesztésem 2-ik pontjában jeleztem, a központi kezelés alatt álló némely alapok készpénzéből közelebbről vásárolt 85,200 frt. névértékű járadékkötvény tulajdonosainak javára a jelzett 11,261 frt. 97 kr. visszahelyezendő lesz.

A fönnebbiekben, valék szerencsés, egy központi építési alap-pénztár létre hozására s kezelésére vonatkozó javaslatomat körvonalozhatni. Szükségesnek tartom egy ilyennek megalapítását annyival is inkább, mert a szervezés alatt levő körlelkézségeken kívül, mint fönnebb is jelzém, egyházkerületünkben még egész hosszú sora van oly egyházközségeknek, melyek építkezési szükségleteiket, csupán a központi erőnek a fönnebbiekben körvonalozott feltételek mellett való hozzájárulásával képesek fedezhetni. Meg vagyok győződve arról is, hogy ez úton az erőtlenség miatt elcsüggedt s tétlen resignatióban tengődő feles számú egyházközségünkben új életre ébredés tünetei fognak jelentkezni.

Ha a mélt. igazgató-tanács nézeteimet helyesli, kegyeskedjék azoknak értelmében, kerületi közgyűlésünkhez véleményes előterjesztést intézni, miután e nagy fontosságú ügyben a végleges határozathozatal annak jogkörébe tartozik.

b) Az igazgató-tanács erre vonatkozó felterjesztése.

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Főt. püspök a fia a ./. alatt csatolt, f. évi március 4-ről keltezve, ig-tanácsunkhoz beadott előterjesztésében részletesen indokolván templomok, egyházi és iskolai épületek emelésének megkönnyítése és nagyobb szerű javítási költségek fedezésének előmozdítása végett egy központi építkezési alap létesítését, részletes javaslatot terjesztett elő az iránt, hogy ezen építkezési alap a központi kezelés alatt álló mely tőkék és jövedelmek átutalása által alakíttassék meg.

Igazgató-tanácsunk örömmel fogadta el az indítványt, mint egyházkerületünkben sok helyt szűnyadó s hanyatló vallás-erkölcsi élet felébresztésére s megizmosodására elodázhatlan s nélkülözhetetlenül szükséges gondoskodás alapfeltételét; mert, ha nincs hajlék, melybe isten dicsőségére hiveink összesereglenek, ha nincs papilak, melybe a hívők pásztorra beköltözhessek s ha nincsen iskola, melyben a jövő nemzedék, anyaszentegyházunknak és hazánknak képzett polgárok neveltessenek: azon egyházközségek csak névleg léteznek, de elhivatásuknak megfelelni nem képesek. Igaz ugyan, hogy anyaszentegyházunk főnállásának alapját a hivesek áldozatkészsége képezi s ez volt és ez kell, hogy jövőre kutforrása legyen az egyházi élet szervezésével, fentartásával s fejlesztésével járó terhek hordozásának; de kétségbe vonhatlanul mutatja, hogy a különben buzgó és anyagi viszonyaikhoz aránylag áldozatkész hivesek kénytelenek voltak szemtanui lenni, anyagi támogatás hiánya miatt elnézni egyházi épületeik elsorvadását s egyházi életük felbomlását. Egy templom, papilak, vagy iskola építése, sőt nagyobb szerű kijavitása sokkal tetemesebb költséget veszen igénybe, semhogy egyházközségeink nagy része saját áldozatkészségből teremtett összeggel még azon esetben is képes lenne fedezni, ha talán az államsegélyből, vagy országos közalapból pár száz forint segélyt nyer is s ennek oka egy részben abban található fel, mert hitsorsosaink nagy része kis csoportokban, számos községben elszórtan élnek, mit igazol az is, hogy egyházkerületünk 345,000 lélek száma 542 anya és 525 leány, együtt 1067 egyházközséget alkot s így átlag csak 321 lélek esik egy egyházközségre; másfelől, a csekély népesség mellett hiveink nagyobb többségének nagyon is korlátolt anyagi helyzete. Ily kedvezőtlen viszonyok között, gondoskodni kell egy oly alap létesítéséről, melyből a nagyon szegény egyházak kamat nélkül, az erőteljesebb egyházaknak a körülmények tekintetbe vételével igazgató-tanácsunk és az illető egyházmegye közvetítésével kérelmező egyházközségekkel esetenként megállapítandó kamat mellett, 32 évi törlesztési kölcsönt nyerhessenek.

Igazgató-tanácsunk főtiszteletű püspök afa által benyújtott javaslatot azon véleménye kíséretében terjeszti a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé, elfogadásra ajánlva, hogy méltóztassék:

a) az 1. pont alatt jelzett 34,720 frt. 5% magyar papírjárdék kötvény tőkét a földtehermentesítési kötvényeknek 5% magyar papírjárdék kötvényekkel lett konvertálása folytán keletkezett többletből;

b) a 2. pont alatt kitüntetett 11,261 frt. 87 kr. készpénzt a kimutatásban megnevezett alapokból;

c) a 3. pont alatt jelzett 10,000 frtot a krajczáros élőtőke alapból teljes összegében átutalni az egyházkerületi építkezési alap javára,

még pedig a 2.) pontban jelzett 11,261 frt. 97 krt. 32 év múlva visszahelyezendőleg.

Főtiszteletű püspök a fia előterjesztésében, desolált egyházközségek vagyona címén, az építkezési alapra átutalandónak kitüntetett 13,500 frt. összegből csak is 2,476 frt. 1 kr. képezi a főt. egyh.-kerületi közgyűlés által már ezelőtt desoláltak nyilvánított boros-bocsárdi egyh.-község rendelkezés alatt álló vagyonát, a melyből azon községben még be nem fejezett birtokrendezéssel esetleg felmerülő költségekre 376 frt. 1 krt ezen desolált e.-község külön vagyona képpen kívánunk továbbra is kezeltetni és mert a főt. egyh.-ker. közgyűlés a desolált egyházak vagyonának közcéléokra fordítása felett többször rendelkezett s az egyházkerületi építkezési alap kétségtelenül ily közcélnak tekinthető: a fenmaradó 2,100 frtot az építkezési alapra átutalandónak véljük.

A kimutatásban megnevezett más két egyházközség, u. m. szászkövesdi és szancsali, tényleg desoláltak ugyan, a mennyiben az előbb nevezett községben 16, utóbb nevezettben pedig 19 hitsorsosunk van a névkönyv szerint s nemcsak rég időtől fogva sem papja, sem tanítója nem volt, hanem hiveink számának apadása miatt, a messze jövőre sem lehet kilátás arra, hogy akár papi, akár tanítói állomás szerveztessék: ig.-tanácsunk javaslatba hozza, hogy mindkét egyház, úgy az anya, mint a leány-egyházközségek sorából töröltessék s miután a papi beszolgálásról gondoskodva van, az egyházi szükségletek fedezésére már lekötött tőkén felüli pénze helyeztessék át az építési alapra.

A csatolt kimutatás szerint szászkövesdi egyházunk ily rendelkezés alatt álló pénze 4,552 frt. 76 kr.

Ebből, az egyházközség nevén kezelendő külön vagyonképpen, kiszakítandónak véleményezünk, adófizetési alapra 552 frt. 76 kr.

Az építkezési alapra áthelyezendő. 4,000 frt. — kr.

Szancsali egyházközségünk ily rendelkezés alatt álló pénzből 5,570 frt. 28 kr.

ből, az egyház nevén külön kezelendő adófizetési alapra, kiszakítandónak vélünk 570 frt. 28 kr.

Az építkezési alapra átutalandónak véleményezünk 5,000 frtot.

vagyis, ezen 3 egyház vagyonából átutalandónak véleményezünk az építkezési-alap javára 11,300 frtot.

A javaslat elfogadása esetében, az egyházkerületi központi építkezési alap 67,081 frt. 91 kr. részint papirjáradék, részint készpénz tőkével szerveztetnék. Főt. püspök a fiának azon indítványát, hogy a

Baldácsy-alapítványból egyházi építkezésekre szánt és jelenleg 500 frtot tevő $\frac{1}{4}$ rész évi jövedelem 32 éven át tőkésítették oly czélból, hogy 32 év múlva az átalakítandó tőkéből elégittessenek ki az indítvány 2. pontja alatt jelzett alapok, elfogadásra ajánljuk.

Közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és köszönettel adózik püspök aának, hogy egy ily fontos indítvány életre hívásával míg egyfelől egyházkerületünk iránt már eddig is tanusított szolgálat-készségét bebizonyította, másfelől annak előmenetelét minden lehető eszközzel munkálja.

A holnap d. e. 10 órakor kezdődő ülésre kitűzetvén a kodifikáló bizottság munkálatának függőben maradt III. Része és a tárgysorozat még hátra levő pontjai, az ülés bezáratott.

IV.-ik ülés. 1887, april. 30-án.

Elnök: *br. Kemény Gábor*,
Később: *br. Bánffy Dezső*,
egyh.-ker. főgondnokok.

Jegyző: *Bodor Antal*,
titkár.

83. Az april. 29-én d. e., valamint ugyanazon nap délután tartott ülések jegyzőkönyvei felolvastatván Hitelesítettnek.

84. Elnök aa. bemutatja az indítványok, valamint a kérvények átvizsgálására s véleményes jelentéstétellel kinevezett bizottságok jelentéseit.

Az ülés folyamán tárgyalás alá fognak vétetni.

85. Elnök aa. felhívja a közgyűlés figyelmét arra, hogy egyházalkotmányunk értelmében a rendes egyházkerületi közgyűlések pünkösöd utáni csütörtökre egybehivandók s azon esetben, ha a f. évben tartandó rendes közgyűlés megtartásának idejére nézve nem tüzetik ki más határnap: állásából kifolyólag, kötelességének fogja ismerni a f. évi rendes közgyűlésnek junius 2-ára leendő egybehívását; de, mert a rendes közgyűlésnek a megállapított határidőben való egybeülésétől csak rövid idő választ el, föl hívja a közgyűlést intézkedni az idej rendes közgyűlés idejének megállapítására nézve. Megjegyzi, hogy a rendes közgyűlés egybehívását szükségessé teszi például a költségvetés megállapítása, az egyházkerületi képviselők választásának elrendelése, igazgató-tanácsosok választása, új papok kibocsátása, stb.

Deák Lajos aa. indítványozza, hogy bizassék meg elnök önagymltga., mint egyházkerületünk világi legidősebb főgondnoka, miszerint az igazgató-tanácsal egyetértőleg ez év őszén, alkalmas időre hívja össze a rendes egyházkerületi közgyűlést.

Közgyűlésünk kimondja, hogy ez évben a rendes közgyűlés egybeülése napját későbbi időre teszi át s felkéri főgondnok elnök aát, hogy az igazgató-tanáccsal egyetértve, alkalmas időre még ez évben összehívja.

86. Napirenden tárgyalás alá vétetett egyházi törvényeinknek a zsinati törvényekkel való összhangzásba hozatala végett beadott javaslatnak a papválasztásról szóló 3. Fejezete. Előzetesen felolvastatik főt. püspök aának az igazgató-tanács ajánlata mellett beadott javaslata, melyben kéri annak kimondását, hogy a presbyteri alaptörvény módosításával, a pap- és tanító-választási jog terjesztessék ki a képviseleti rendszerrel bíró egyházközségek összes bérfizető tagjaira is. Indokul hozza fel, hogy az érvényben volt papválasztási törvény értelmében minden bérfizető egyh.-tag papválasztási joggal bír. Protestáns egyházi alkotmányunk egyik sarkalatos elve, hogy a kötelességek teljesítésével a jog-gyakorolhatás szabadságának arányban kell állania. Ebből folyólag, úgy egyházi törvényeink szelleme, mint a jog-egyenlőség elve szerint is, a papválasztási jog épp úgy megadandó a képviseleti rendszerrel bíró egyházközségek összes bérfizető tagjainak, mint a hogy azt élvezik a képviselő-testületi rendszerrel nem bíró egyházaknak bérfizető tagjai. Ezzel kapcsolatban, olvastatik a kodifikáló bizottság előterjesztése, melyben a főt. püspök aa. által benyújtott javaslatot elfogadásra ajánlja és elfogadás esetére megteszi módosításait a presbyteri és papválasztási törvényeknek az elvi határozatokkal egybehangzó átalakítására nézve.

Közgyűlés kimondja, hogy oly egyházközségekben is, melyeknek képviselő-testületük van, összes kepefizető tagjai szavazati joggal bírnak a pap, tanító és énekvezér választása alkalmával.

87. Olvastatik a kodifikáló bizottságnak ig.-tanács útján beadott előterjesztése, melyben egyházi törvényeinknek a fönjelzett elvi határozatnak megfelelő módosítása végett szövegezett javaslatot teszen. Ennek 1. pontjában javaslatba hozza, hogy az 1885. évi r. k. közgyűlés 65 sz. a. a törv.-könyv 41 §. első sora „A közgyűlés teendői“ „Az egyházközségi képviselő-közgyűlés teendői“ kifejezéssé változtassék, továbbá a 41 §. első pontja töröltessek s a következő 2—7 pontok 1—6 sorszámokkal jelöltessenek. Továbbá, hogy a 41 §. 1. pontje e §. elébe helyezendő, új 41 §-képpen a következő szövegezéssel:

41 §. „Az összes bérfizetők egyh.-községi közgyűlése választja a papot, énekvezért és tanítót, a papválasztási törvények értelmében (l. a 264—338 §§-at.)

Közgyűlés a 41 §. 1. pontja elé új 41 §-képpen a bizottság által szövegezett pontot beigtatja a következőleg:

41. §. „Az összes bérfizetők egyházközségi közgyűlése választja a papot, énekevért és tanítót, a papválasztási törvények értelmében.“

42. §. Az egyházközségi képviselő közgyűlés teendői:

1. Felügyelet és intézkedés az egyházközség vallás-erkölcsi ügyei fölött.

2. Felügyelet és intézkedés a vagyoni ügyekben, stb.

Az 1885. évi r. k. egyházkerületi közgyűlés 65 jkőnyvi sz. a. 41 ponttal jelzett, most 42 §-al jelzendő törvény-cikk 1. sorát „Az egyházközségi képviselő-közgyűlés teendői“ sorral helyettesíti s az 1. pontját kihagyja. A 2—7 pontot 1—6 pontokkal jelezve, változatlanul fentartja.

88. Olvassatik a javaslat „Harmadik Rész“ első fejezet 264. 265. 266. 267. 268. §-ai, második fejezet 269. §-a, harmadik fejezet 270. 271. 272. §-ai, negyedik fejezet 273. §-a.

Közgyűlés által változatlanul elfogadtatnak.

89. Olvassatik az ötödik fejezet 274. §-a.

Közgyűlés a javaslat 274. §-ának kihagyását és 274. 275. 276. és 277. §§. jelzésével a múlt évi egyházker. közgyűlés 52 jkőnyvi sz. a. 4 pontban szövegezett törvény beigtatását rendeli el. A javaslat 275 és következő §§-ai 278. 279. stb. sorszámokkal jeleztetnek.

90. Olvassatik a javaslat 275, 276, 277, 278 (vagy a fönnebbi sorszám változás után 278, 279, 280 és 281 §-a.)

Közgyűlés által változatlanul elfogadtatnak.

91. Olvassatik a javaslat hatodik fejezetének 279 §-a, hetedik fejezet 280, 281, 282, 283, 284, 285 §-ai, a nyolczadik fejezetnek 286, 287, 288, 289, 290 §-ai, a kilenczedik fejezetnek 291, 292, 293, 294 §-ai, a tizedik fejezetnek 295 §-a.

Közgyűlés által változatlanul elfogadtatnak.

92. Olvassatott a javaslat tizedik fejezetének 296 §-a, mely a pályázásra képesek kiválasztására hivatott kijelölő bizottság tagjainak megállapítását tárgyazza. Rákosi Lajos esperes beadja a következő indítványt „A) c) pontból e végszavak, egyike, kiket sorban az esperes hiv fel, teljesen hagyassanak ki, tétessék d). Az egyházmegyei rendes jegyző, mint a bizottság jegyzője és e). A két egyházmegyei tanács-bíró. B) b) Kihagyandó „illetőleg“ szó és helyette teendő „és kebli gondnok.“

Közgyűlés a 296 §-t változatlanul elfogadja, az indítványt átteszi tanulmányozás és véleményes előterjesztés-tétel végett az igazgató-tanács-hoz.

93. Olvastatik a javaslat tizedik fejezet 297, 298, 299 §-a a tizenegyedik fejezet 300, 301 §-a, tizenkettedik fejezet 302, 303 §-a, a tizenharmadik fejezet 304, 305, 306 307 és 308 §-a, a tizennegyedik fejezet 309, 310, 311 §-a, tizenötödik fejezet 312, 313, 314 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

94. Olvastatik a tizenhatodik fejezet 315 §-a s ezzel kapcsolatosan az igazgató-tanács azon módosítása, melyben ajánlja az a) alpont zártételének ezen szótól kezdve leendő kihagyását „Kivéve.“

Közgyűlés a javaslat 315 §-ának a) alpontja ezen zártételét „Kivéve azokat az egyházközségeket, melyekben képviseleti közgyűlés van,“ törli.

95. Olvastatik a javaslat 316, 317 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

96. Olvastatik a javaslat 318 §-a s kapcsolatosan az igazgató-tanács azon javaslata, hogy ezen pont teljesen hagyassék ki.

Közgyűlés kimondja a 318 §. teljes kihagyását.

97. Olvastatik a javaslat 319 §-a.

Változatlanul elfogadtatik.

98. Olvastatik a tizenhetedik fejezet 320 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

99. Olvastatik a javaslat 321 §-a, melynek második sorában ezen szó után „egyházközség“ annak beigtatása hozatott indítványba „Közgyűlése által a választást megelőző napok egyikén“ választandó stb.

Közgyűlés az indítvány elfogadásával a 321 §-t a következő szövegezéssel állapítja meg: „A választás minden egyházközségben egy egyházmegyei gondnok, egy papi biztos és az egyházközség közgyűlése által a választást megelőző napok egyikén választandó két egyháztag jelenlétében és vezetése mellett megy véghez, stb.

100. Olvastatik a javaslat, 322 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja

101. Olvastatik a javaslat 323 §-a.

Közgyűlés ezen pontot azon módosítással fogadja el, hogy a negyedik sor utolsó szava „ülnökök“ helyett ezen szó vezettetik be „Birák.“

102. Olvastatik a javaslat 324, 325 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

103. Olvastatik a javaslat 326 §-a.

Közgyűlés ezen pontot azon módosítással fogadja el, hogy negyedik sorának ezen második szava „választandók“ helyett ezen szó iratik be „választhatók.“

104. Olvastatik a javaslat 327, 328, 329 és 330 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

105. Olvastatik a javaslat 331 §-a.

Közgyűlés azon módosítással fogadja el, hogy első sorának ezen harmadik szava helyett „választandók,“ ezen szó iratik be, „választhatók.“

106. Olvastatik a javaslat 332, 333 §-a, továbbá a tizennyolcadik fejezet 334 és 335 §-a.

Közgyűlés változatlanul elfogadja.

107. Olvastatik a tizenkilencedik fejezet 336 §-a.

Változatlanul elfogadtatik.

108. Olvastatik az igazgató-tanács javaslata, melyben ajánlja a 336 §. után 337 §. helyett igtattassék be a következő §. „A megválasztott pap, megválasztásáról vett hivatalos értesítés napjától számítandó 14 nap alatt kijelentheti ugyan visszalépését, de tartozik a papválasztással felmerült s az egyházmegye tanácsa által megállapítandó költségeket az egyházközségnek megtéríteni.“

Közgyűlésünk kimondja a javaslatba hozott pontnak a 336 §. után 337 §-ul beigtatását.

109. Olvastatik a javaslat 337, illetőleg 338 §-a.

Változatlanul elfogadtatik.

110. Olvastatik az igazgató-tanács javaslata, melyben ajánlja, hogy a tizenkilencedik fejezet utolsó (338) §-a elébe ezen §. vezetessék be: „A beigtatott pap állomását egy évi szolgálat előtt el nem hagyhatja és ha két évi szolgálat előtt hagyná el állomását, a választással és beköltöztetéssel felmerült költségek fele-részét tartozik az egyházközségnek megtéríteni.“

Közgyűlésünk kimondja igazgató-tanács által ajánlott §-nak a papválasztási törvény utolsó előtti §-ául való beigtatását.

III. Tárgyalásra tűzetik ki az erdélyi ref. egyházkerület törvénykönyvéhez függelékül kiadandó szabályok, szabályrendeletek és utasítások sorozatára vonatkozólag a kodifikáló bizottság által, az igazgató-tanács útján előterjesztett javaslat.

Közgyűlés egyh.-kerületünk törvényéhez Függelékül kiadandó szabályrendeletek, rendeletek és utasítások sorozatát a javaslat értelmében megállapítja.

112. Indítvány tétetvén a már végleg megállapított törvények szerkesztésére és kiadására nézve,

Egyházkerületi közgyűlésünk megbizza az igazg.-tanácsot a törvénykönyv szerkesztésének végrehajtásával, s kiadására nézve javaslatának a következő egyházkerületi közgyűlés elé terjesztésére.

113. Olvastatik az igazg.-tanács felterjesztése, melyben előadja, hogy a nagy-sajói egyházmegye kérést adott be annak megengedése végett, hogy b. e. Cserényi Károly által az alsó-balázsfalvi egyházközség templom-építési alapjára hagyományozott 800 frt. utaltassék át a besztercei egyházközség templom-építési alapjára s miután néh. hagyományozó jogutódai, Cserényi József, Cserényi Dániel és Cserényi Izidor tekintettel az alsó-balázsfalvi egyh.-község néptelen voltára, az átutalásba nem csak beleegyeztek, de sőt ohajtásukat fejezték ki, s miután a besztercei, most alakult anya-egyh. új templomának felépítéséből súlyosan reá nehezede terhein való könnyítés fontos érdeke forog fenn: az igazg.-tanács ajánlja az átutalás megengedését.

Közgyűlésünk b. e. Cserényi Károly által hagyományozott 800 frt. összegnek a besztercei templom-építés alapjára való átutalását engedélyezi.

114. Olvastatik az igazg.-tanács előterjesztése, melyben hivatkozással arra, hogy az 1882. évi egyh.-ker. közgyűlés kimondotta, miszerint a gy.-fehérvári egyh.-község első papi állomásával egybekötött évi 393 frt. 43 kr. kamarai javadalom a gy.-fehérvári egyh.-megyében fekvő, segélyre szoruló egyházközségek gyámolítására fogja évenként kiutalni, valamint arra, hogy a múlt évre lejárt kamarai javadalom-összeg rendelkezés alatt áll: ajánlattal terjeszti fel a gy.-fehérvári egyh.-megye kérését, melyben ezen javadalom-összegnek a maros-szent-imrei szegény egyház templomának kijavitásával járó költségek fedezésére való folyóvá tételét kéri.

Közgyűlésünk a gy.-fehérvári első-papi kamarai javadalom czimén múlt évre esedékessé vált, rendelkezés alatt álló 393 frt. 43 kr. összeget kiutalja a m.-szt.-imrei egyh.-község templomának kijavitása költségére.

115. Tárgyalásra kitűzetvén az indítványok átvizsgálására s véleményes jelentés-tételre kinevezett bizottság jelentése.

Közgyűlés mindkét előterjesztés felett napirendre tér s tárgyalását a rendes közgyűlésre halasztja.

116. Tárgyalásra kitűzetvén a kérvényi bizottság előterjesztése.
Közgyűlés ezen jelentés tárgyalását is a közelebbi rendes közgyűlésre halasztja.

117. Elnök aa. a mai ülés jegyzőkönyvének felolvasására, hitelesítésére s a közgyűlés bezárására holnap d. e. 9 órát tűzi ki.
Szolgál tudásúl.

Ötödik ülés. 1887. május 1-én.

Elnök: *br. Kemény Gábor*,
főgondnok.

Jegyző: *Szász Gerő*,
közjegyző.

118. Az előbbi ülés jegyzőkönyve felolvastatván,
hitelesítettik.

119. Főtiszt. püspök aa. felhívja a közgyűlés figyelmét, hogy a gyula-fehérvári egyházmegyének van még egy felterjesztése, mely a 114—1887. sz. alatt letárgyalttal együtt lett volna elintézendő: nevezetesen, az említett egyházmegye ajánlattal terjeszti fel a gyulafehérvári egyház azon folyamodását, mely szerint kéri, hogy a gyulafehérvári kamarai javadalmakra vonatkozó eddigi ideiglenes határozatok megváltoztatásával, az első-papi kamarai javadalom rendeltetése helyére, a gyula-fehérvári lelkészi állomás számára folyósítsák; a második-papi állomáshoz kötött javadalom pedig, törvényeinkkel összhangzólag, tőkésítsék mindaddig, a míg szükségessé válik a második-papi állomás rendszeresítése: kéri püspök aa., hogy ez ügynek ezen ága is intéztessék el.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ügyet tárgyalván, a benyújtott kéréshez képest, a gyulafehérvári egyházközség kamarai javadalmi közül az első-papi javadalmat az 1887. éven kezdve, a fungens papnak utalványozza és ennek a papi díjlevélbe leendő beigtatását elrendeli; a második-papi állomáshoz kötött javadalom pedig tőkésítsék mindaddig, míg az állomás betöltésének szüksége fen nem forog.

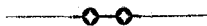
120. Elnök aa. meleg hangon szólal fel, hogy miután a kodifikáció munkáján átesett egyházkerületi közgyűlésünk, és így elérkezett oda, hogy egy régen érzett hiánynon mielőbb teljesen segítve lesz; bár tudja, hogy még igen sok dolog van hátra e tekintetben; ám, a hátra levő munka nem akadályozza őt abban, hogy elismeréssel ne tekintsen vissza a már betöltött feladat teljesítésére: indítványozza, hogy ama három férfiú iránt, kik a kodifikáció munkáját fáradságtalan szorgalommal, önzetlen buzgósággal teljesítették, egyházkerületi köz-

gyűlésünk fejezze ki köszönetét dr. Szász Béla, dr. Jenei Victor és dr. Kolosvári Sándor iránt.

Közgyűlésünk örömmel fogadja az indítványt, mely ki-fejezése mindnyájunk őszintén érzett indulatának azon fér-fiak iránt, kik ez alkalommal is a teljesített munka által bebizonyították egyházkerületünk iránt való szeretetöket és önzéstelenségüket. Nem levén módunkban, hogy anyagilag jutalmazzuk őket: közgyűlésünk örömmel részesíti őket amaz erkölcsi elégtételben, hogy ezennel jegyzőkönyvileg meleg köszönetet, teljes elismerését fejezi ki, azon ohajtással, hogy anyaszentegyházunk javára isten sokáig éltesse!

121. Ezzel ki levén merítve a tárgysorozat, elnök aa. lelkes sza-vakban fejezi ki köszönetét e rendkívüli közgyűlésünk iránt, mely csendes munkálkodással: nevezetesen, a canonica visitatio rendezésé-vel, a kodifikáció befejezésével, és egyáltalán mostan hozott határoza-taival, oly feladatot teljesített, melytől hiszi és reméli, hogy anyaszent-egyházunk előmenetelét fogják eszközölni. Rendkívüli közgyűlésünknek üléseit befezetteknek jelenti ki.

Főtiszt. püspök aa. elmondja, hogy elnök aafának szavai mind-nyájunk szívében viszhangzanak, ő is hiszi és reméli, hogy anyaszent-egyházunk javát munkáltuk. Ezért első sorban istené a hála; másod sorban elnök aafáié, ki fényes tehetségeivel, buzgóságával, bölcsessé-gével jár mindnyájunk előtt, és lelkesít a munkára fölemelő példá-jával, szellemével, nem lankadó hevével. Kéri a mindenek urát, hogy főgondnok-társaival együtt, anyaszentegyházunk javára, isten sokáig éltesse!

Az
erdélyi ev. ref. egyházkerület püspöki székének
Kolozsvártt 1887. május 2-án tartott
rendes üléséről felvett

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Elnök: főtiszt. püspök, Szász Domokos, aa.

Jegyző: miután közjegyző aa. a közfőtörvényszék ülésén volt hivatalosan elfoglalva, elnök aa. a jegyzőkönyv vezetésére fölkéri esperes Szakács István, aát.

Jelenvannak: az egyházmegyék esperesei és jegyzői.

1. Főtiszt. püspök aa. felolvastatja a dunamelléki püspök főtiszt. Szász Károly aa. átiratát, mely felhívja egyházkerületünk figyelmét azon jótékony kezdeményezésre, mely az egyetemes egyházban a vallás-erkölcsi és egyáltalában a szellemi élet föllendülését célozza a „Magyar Protestáns Tudományos Irodalmi Társaság“ megalapítása által és egyszersmind leküld nyolczvan „Felhívást“ és „Alapszabály-Tervezetet“ elterjesztés végett. Főtiszt. püspök aa. a maga részéről is melegen ajánlja az ügyet az esperesek, jegyzők és általuk az egyházi és vallásos irodalom iránt érdeklődők figyelmébe, azon felkéréssel, hogy püspöki székünk minden tagja a leküldött nyomtatványokból öt példányt magával vivén, azokat terjeszteni sziveskedjenek és az eredményről tegyenek jelentést püspök afiának.

Püspöki székünk tudomásul veszi az előterjesztést és örömét fejezve ki a szép cél felett: munkálkodásukat szívesen felajánlják az illetők és jelentésüket meg fogják tenni.

2. Olvastatik a központi özvegy-árvai gyámintézeti alapról vezetett 1886. évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint az említett évben a

Beveendők összege	65,518 frt. 31 ¹ / ₂ kr.
Ebből bevétellett	9,963 frt. 06 ¹ / ₂ kr.
Maradt beveendő	<hr/> 55,555 frt. 25 kr.

E g y e z t e t é s.

Bevétel volt	9,963	frt.	06 ¹ / ₂	kr.
Kiadás	9,641	frt.	61	kr.
Pénztármaradék	321	frt.	45 ¹ / ₂	kr.

Tényleges állás 1886. végén 55,876 frt. 70¹/₂ kr. Ehhez számítva a br. Baldácsi-alapból ide utalt, letétben levő 500 frtot, lesz a tényleges állás 56,376 frt. 70¹/₂ kr. És így a megelőző évi tényleges álláshoz 52,203 frt. 34¹/₂ krhoz képest az 1886. évi növekedés 4173 frt. 36 kr.

A tényleges állás részletei.

1) Magánkötvényekben	15,551	frt.	07	kr.
2) Ezek hátrálék-kamatái	605	frt.	88	kr.
3) Földtehermentesítési kötvényekben	3,171	frt.	—	kr.
4) Ezek hátrálék-kamatja	26	frt.	23	kr.
5) Papirjáradékban	25,200	frt.	—	kr.
6) Takarékpénztárban	11,001	frt.	07	kr.
7) A Baldácsi-alapból ide utalt letét	500	frt.	—	kr.
8) 1886. évi pénztármaradék	321	frt.	45 ¹ / ₂	kr.
Összesen	56,376	frt.	70 ¹ / ₂	kr.

A bevételi és kiadási okmányok, nyugták rendben találtatván: a bizottság egyházkerületi pénztáros, Deák József aát. az 1886. évi számadás terhe alól feloldozandónak véleményezi.

Püspöki székünk a jelentést tudomásul vevén, egyházkerületi pénztáros Deák József aát., az 1886-ik évi számadás terhe alól, a fenhagyandók fenhagyása mellett, feloldozza; lelkiismeretes, buzgó és pontos munkásságáért köszönetet szavaz.

3. Olvastatott a jelentés, mely szerint tiszt. özv. Solymosi Lajosné, bodoki özv. papné részére, főtiszt, püspök afia utalványára a központi özv. árv. gyámintézet terhére 10 frt. kifizettetett.

Szolgál tudásul. Pénztáros aa. utasittatik, hogy 'ez összeget a jövő esztendő terhére vegye számadásba.

4. Olvastatott a generalis dictatura számadásának megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint volt bevétel 12,177 frt. 08 kr.; kiadás 12,175 frt. 92 kr.; pénztár-maradék 1 frt. 16 kr. Számadás pontosnak találtatván, gen. director aát a bizottság feloldozandónak véleményezi.

Püspöki székünk a jelentést tudomásul vevén, annak alapján, gen. director aát az 1886. évi számadás terhe alól feloldozza a fenhagyandók fenhagyásával.

5. Püspök aa. felhívja esperes aait. hogy a gr. Bolza és Dézsi-féle kegyes alapítványokból ez évre esedékessé vált 50—50 frtnyi kamatok kiosztására nézve ajánlataikat megtenni sziveskedjenek.

Az esperesek ajánlata következtében, székünk elhatározza, hogy 25 frtos öszszegben adassék ki.

- a) a deézi egyházmegyében a bádoki;
- b) a kolozs-kalotai egyházmegyében a magyarókereki,
- c) a sepsii egyházmegyében a kőrispataki;
- d) végre, a nagy-sajói egyházmegyében a szász-uj-ősi egyházak iskolái számára.

6. Főtiszt. püspök aa. utalva azon magasztos, humanus czélokra, melyeket a „krajczáros élőtőke“ által kell elérnünk; s egyszersmind főlemlitve, hogy annak befizetése oly kötelezettség, mely felelősséget von maga után: szives bizodalommal kéri föl esperes aait. hogy minden egyházmegyében a tényleges népesség arányához képest a krajczáros élőtőke járandóságait felszedni és adminisztrálni törekedjenek.

Szolgál tudásul.

7. Küküllői egyházmegyénk jegyzője, Nagy Domokos aa. tekintettel amaz áldásos erőforrásra, mely az egyesülésből származik; tekintettel arra, hogy midőn sok majdnem nyomorban tengődő paptársunk elhalálozik, nem is említve, hogy családjuk szükségre, nélkülözésre marad hátra, igen gyakran még annyi pénz sincs a papi háznál, hogy koporsót vegyenek: indítványozza, hogy egyházkerületünk öszszes papjai létesítsenek maguk közt a maguk és családjuk számára temetkezési intézetet.

Püspöki székünk megbizza indítványt tevő aát. hogy gondolatát, eszméjét szövegezze és írásban adja be jövő évi püspöki székünkhez.

Több tárgy nem lévén, püspök aa meleg szavakban mond köszönetet a szék tagjainak azon szives támogatásért, melyben őt részesítették kötelességeinek teljesítésében; azon meleg barátságért, melyet mindenha éreztettek és a mely záloga egyszersmind a jövő előhaladásnak, melynek mindannyian törekvő munkásai vagyunk. Mostani öszszegyelekezésünk és egyesített erővel való munkálkodásunk is tanúságot tesz, hogy egy szívvvel, egy lélekkal, vállvetve haladván a czél felé, anyaszentegyházunk felvirágzásába vetett reményünk meg nem csalhat. Mentől több a munka, legyünk annál buzgóbbak, hogy részesülhessünk a halhatatlanság örömében. A viszontlátás reményében, szivélyes bucsut mondva: a püspöki szék ez évi ülését bezárja.

A közfőtörvényszék egy pár perczzel előbb befejezván ülését, közjegyző aa. adott hangot a püspöki szék tagjai érzelmének, hollott kérte püspök afiát, hogy a szék tagjaival szemben sokszor tapasztalt jóakarátát ezutánra se vonja meg. A szék minden tagja elégtétellel, sőt büszkeséggel tekint püspök aára. ki istentől nyert gazdag talentumait anyaszentegyházunk javára használja. Kivánja, hogy e szent, e nagy czél érdekében isten ezután is árássa rá testi és lelki áldásait!

NÉV ÉS TÁRGYMUTATÓ.

Egyesek.

	<i>jkvi szám.</i>
Gr. Bethlen Pál, képviselő igazolása	6.
Dr. Borosnyai Béla, képv. igazol.	6.
Dr. Csernátoni Gyula, segédjegyzővé kinevezése.	4.
Elekes Viktor segédjegyzővé kinevezése.	4.
Földes György orbai egyházmegyei jegyző felesketése	5.
Gáspár János főgondnok távolléte bejelentetik	3.
Gyárfás Albert képviselő igazolása	6.
Henter Pál görg. egyhm. helyettes jegyzőnek elismertetik	3.
Dr. Jenei Viktor ig.-tanácsosnak köszönet nyilvánítatik	120.
Dr. Kolosvári Sándor ig.-tanácsosnak köszönet nyilvánítatik	120.
Kovács Lajos képviselő igazolása	6.
Lakatos Sámuel segédjegyzővé kinevezése	4.
Mezei Albert képviselő távol maradása bejelentetik	30.
Nagy Sándor sepsii egyhm. jegyző felesketése	5.
Ősz Salamon képviselő igazolása	6.
Péter Antal segédjegyzővé kinevezése	4.
Pogány György főgondnok távolléte bejelentetik	3.
Szabó József görgényi egyhm. jegyző helyettesítése	3.
Dr. Szász Béla ig.-tanácsosnak köszönet nyilvánítatik	120.
Székely Gergely főgondnok távolmaradása bejelentetik	3.
Zsombori Lajos képviselő igazolása	6.

Egyházközségek.

	<i>jkvi szám.</i>
Alsó-balázsfalvi templom-alap, a besztzercei templom javára fordítottatik	113.
Gyulafehérvári nagyobb összegű kamarai javadalom a gy.-fehérvári lelkésznek kiadandó, a kisebb pedig tőkésítendő.	119.

Egyházmegyéek.

Görgényi egyhm. javasolja, hogy az oly lelkészek is köteleztesenek félfizetésért szolgálui, kik özv.-árvai képével nem terhelt állomást foglalnak el. 30. b.	
Küküllői egyhm. kérése az erdőtörvény megváltoztatásának eszközölése iránt	30. c.
Küküllői egyhm. indítványa, hogy a jogosultak illetvei a központból közvetlenül az illetőknek küldessenek meg.	30. d.

Igazgató-tanács.

Előterjesztése a közgyűlés munkarendjére nézve	7.
Előterjesztése az egyházmegyei jegyzőknek a közgyűlés tagjai közt leendő meghagyása iránt	10.
Előterjesztése a canonica visitatio reformjára nézve	32.
Előterjesztése körlelkésziségek felállítására iránt.	81.
Előterjesztése központi építési-alap létesítése iránt	82.
Előterjesztése az alsó balázsfalvi templom-alapnak a besztzer-	

cei templom javára fordítá- sa iránt	113.
Előterjesztése a gy.-fehérvári na- gyobb kamarai javadalom ki- utalása tárgyában	114. 119.

Egyházkerület és közgyűlés.

Bizottságok kinevezése	9.
Bizottságok jelentése	84. 115. 116.
Kodifikáló bizottság javaslatának 94—338. §-ai becikkelyezett- vén, törvényerőre emeltetnek. 11— 27. 31—46. 48—80. 86—110.	11— 110.
Kodifikáló bizottságnak munkálko- dásáért köszönet nyilvánítta- tik.	120.
Elnöki megnyitó beszéd.	1.

Egyházi törvényeink egybeállítására s kiadására nézve az igazg.- tanács tegyen javaslatot	112.
Egyházmegyei jegyzők felesketése.	5.
Képviselők igazolása	6.
Közgyűlés tagjainak névsora	2.
Közgyűlés (ez idei rendes) egybe- hívása az elnök és igazgató- tanácsra bizatik.	85.
Közgyűlés bezárása	121.
Pap és tanító választási-jog min- den bérfizető egyháztagra ki- terjesztetik	86. 87.
Segédjegyzők kinevezése	4.

Függelék.

A püspöki szék jegyzőkönyve. 1887. május 2-káról	lapszám. 48—51.
---	--------------------

